

Siunattua joulujuhlaa!

*Jouluaamun kirkkaassa kuulaudessa soi kellojen kumu.
Se kantaa yli kaupungin. Sen sanoma on sama
myös tänä jouluna. Kristus Herra on syntynyt.*

Diakoniatyöntekijä Marketta Lahdenmaa
runoilee mielellään muulloinkin kuin jouluna. **Sivu 8**

Kahvila kuin olohuone

Vapaaehtoisten Vammalan seurakuntatalossa pyörittämä kahvila on sastamalalaisten yhteinen olohuone. Mira Ranta (vas.) ja Helle Kömi lupaavat asiakkaille kupillisen kuumaa, kaupan päälle saa seuraa ja sielujen sympatiaa.

SIVU 9

Taas syttyy valot tuhannet

Joulun kynttilät kertovat siitä valosta, jonka Jeesus toi tullessaan maailmaan. Kiikan kirkon alttarilla 1700-luvun kynttelikössä loistaa jouluna kolmetoista liekkiä. Tervetuloa joulunpyhinä Sastamalan kaikkiin kirkkoihin, tietoa tilaisuuksista löydät tästä lehdestä.

SIVUT 2, 11

Uusi vuosi, uudet kujeet

Paanu loppuu tähän numeroon, mutta uudet päättäjät aloittavat uusin kujein. Kirkkoherra Eino Kolari ennusti 1967 Tyrvään Sanomissa, millaista on elämä seurakunnassa vuonna 2017. Sitä kohti vaaleilla valitut kirkkovaltuutetut Sastamalaa vievät.

SIVUT 6-7, SIVU 10

SAATTEEKSI

Lehden havinaa

Käsissäsi oleva lehti on viimeinen ilmestyvä Paanu. Tämän jälkeen lehti jää tauolle, jonka pituus on vähintään vuosi. Tuona aikana mietimme vaihtoehtoja, miten kerromme seurakunnan asioista.

Toistaiseksi tämän tyyppinen lehti muodossa tai toisessa on ollut ainoa tapa saavuttaa kaikki seurakunnan alueella asuvat. Otamme mielellämme aina vastaan palautetta kaikesta seurakunnan toiminnasta, myös omasta tiedotustoiminnastamme. Siitä varmasti riippuu paljon, jatkuuko Paanun taru vielä.

Muitakin historiallisia tapahtumia on. Takana ovat seurakunnan ensimmäiset vaalit uudessa kokoonpanossaan. Äänestystulos yllätti monella tapaa. Äänestysaktiivisuus nousi aiemmasta lasketusta äänestysprosentista. Kappeleiden alueelta valituista tuli uusien valtuutettujen enemmistö.

Mahdollisiin poliittisiin yllätyksiin en osaa ottaa kantaa. Vaikka uudet valtuutetut ja uudet toimielimet alkavat toimia vasta vuoden vaihteen jälkeen, tulos antaa suuntaa sastamalalaisuudelle. Valtuutetut edustavat selkeästi koko seurakunnan ääntä sellaisena kuin se nyt on. Kansa on puhunut, eikä pulinaa ole juuri kuulunut.

Noin vuosi sitten piispa, sittemmin arkkipiispa Kari Mäkinen, vieraili vastaloittaneessa Sastamalassa ja tutustui perinpohjaisesti kaikkien seurakunnan luottamuselinten toimintaan sekä seurakunnan tilaan muutenkin. Sen pohjalta syntyneessä raportissa hän arveli, että yhdistyneen seurakunnan tilanteen vakiintuminen ja uomien löytäminen vie noin viisi vuotta. Tuo viisi vuotta on kulunut, kun nyt valittu kirkkovaltuusto päättää toimikautensa. Uusi valtuusto tulee siis oikeasti näyttämään meille, mitä sastamalalaisuus on.

Tämä Paanu kertoo seurakunnan joulujän tapahtumista. Jouluku on Jeesuksen syntymäjuhla. Jumala syntyi ihmiseksi meidän keskellemme pelastamaan meidät. Siitä alkoi historian meidän kannaltamme merkittävin ajanjakso. Siitä kertomassa on osaltaan tämä lehti, Sastamalan seurakunta ja me kaikki sen jäsenet. Se on meidän yhteinen tehtävämme.

Siunattua joulun aikaa ja tulevaa vuotta 2011!

Ari Paavilainen
Sastamalan
kirkkoherra

" ... niin saatte vähän levähtää "

Saapuessaan majapaikan luo Joosefin ja Marian on täytynyt olla väsyneitä. Matka oli ollut pitkä. Se tuntui ruumiissa ja mielessä. Ehkä he eivät jaksaneet ajatella kuin sitä hetkeä ja sitä iltaa: miten löytää suoja yöksi, päästä pitkään ja nosta jalat ylös. Yksinkertaisia, tavallisia asioita, sitä mikä oli välttämätöntä siihen hätään.

Majapaikka oli jo täynnä. Maria ja Joosef eivät olleet ainoat matkalaiset, jotka tarvitsivat lepoa. Eivät silloin, eivät-
kä nyt.

Ajattelen niitä, jotka kulkevat jouluunsa liian työn, suoritusten ja kohtuuttomien odotusten painon alla. On pitänyt olla vahva, aktiivinen, pystyvä ja sosiaalinen, jotta täyttäisi sen paikan, jonka kovan talouden ote ihmiselle asettaa. Eikä kokonaan voi olla varma, riittävätkö omat suoritukset turvaamaan työpaikan.

Voi olla, että sisällä on arka odotus, että jouluku ei olisi yksi suoritus muiden joukossa. Voisi olla vain hetken, voisi olla epävarma, hiljainen ja tyhjä, sen verran repaleinen kuin on. Ei kukaan jaksaa aina olla vahva, ehjä ja pystyvä.

Ajattelen niitä, joitten matka jouluun kulkee köyhyyden ja puutteen läpi. Mielissä pelko lasten häpeästä, kun joulun jälkeen puhutaan lahjoista kavereitten kanssa. Sisällä harmaa masennus, itsetunnon mureneminen ja voimaton alakulo.

Jospa olisi sellainen jouluku, jossa riittäisi se, mitä on. Voisi hetkeksi unohtaa lasten, sosiaalitoimiston ja nöyryyttävät yri-

tykset löytää työtä. Tuntisi olevansa ihmisen niin kuin ihmiset ovat, arvostettu ja tarpeellinen.

Ajattelen niitä, joilla jotain on särkynyt tärkeimpien ihmisten kanssa. Päiviin on kertynyt pelkoa, ahdistusta ja katkeruutta. Sisällä on toivo, jospa jouluku olisi vähän paremmin, hetki vain ehjää ja tavallista.

Tuhansilla tavoilla ihmiselle kertyy väsymyksen kuormaa, yhä enemmän myös nimeämätöntä ja tunnistamatonta. Elämässä mukana pysyminen vain vie voi-

mia. Lepoa ihminen tarvitsee, koska ilman lepoa ei jaksaa.

Sitäkin varten jouluku on. Matkalla kertyneen painon laskemista varten. Armahdetuksi tulemistakin varten kaikesta siitä, minkä alta armahdusta tarvitsee.

Maria ja Joosef eivät päässeet majataloon sisään. Heidän edestään suljettiin ovi.

Niinkin käy. Levon ja rauhan odotukset eivät toteudu. Riidat kärjistyvät, väsymys purkautuu. Ei osakaan hellittää, paineet ovat liian suuret. Joulun ilo tuntuu olevan muita varten. Jää kuin suljettujen ovien taakse ja juhlan ulkopuolelle.

Marian ja Joosefin oli tyydyttävä siihen mitä löytyi. Ei se paljon ollut, vähäinen eläinten suoja. Ja siinä alkoi synnytys, vaikkei loppuun väsyneenä olisi jaksanut.

Siihen, majatalon rauhan ja levon ulkopuolelle Kristus syntyi. Sellaisen elämän keskelle Kristus tuli, ja tulee.

Paljon myöhemmin, kun hänen oppilaansa olivat puolestaan väsyneitä, hän pyysi näitä kanssaan sivummalle, "että saatte levätä vähän". Niin sanoo maailmaan syntynyt Vapahtaja työstä ja elämän kuormista uupuneille.

Toivon ja rukouksen, että Vapahtajan syntymäjuhla voi antaa kullekin sellaisen levon kuin hän elämässään juuri nyt tarvitsee. Että juhla on pakottamatta ja pinistelemättä ilon juhla.

Kari Mäkinen
Arkkipiispa

Kolmetoista liekkiä loistaa Kiikassa

Jouluaattona tuntio Olli Ritala huulehtii taas yhdestä pienestä, mutta seurakuntalaisille näkyvästä asiasta. Hän noutaa varastosta isokokoisien 1700-luvun kynttelikön ja asettaa sen Kiikan kirkon alttarille. Pian kirkkosalia valaisee kolmetoista liekkiä. Ne palavat vain jouluku.

Kynttelikkö on tietävästi kiikoislaisen kyläseppän tekemä. Ritala on ollut seurakunnassa töissä vuodesta 1987, ja siitä asti hän on laittanut komistuksen aattohartauteen esille. Perinne on toki voinut jatkua pidempään ja välillä katketakin.

Vuosisatojen aikana Kiikan kirkkoa on moneen kertaan korjattu ja sisustusta kulloisenkin aikakauden ajatusten mukaan

Kiikoislaisen kyläseppän 1700-luvulla tekemä kynttelijalka tuodaan joka jouluku Kiikan kirkon alttarille.

muutettu. Vanhoissa kuvissa 1800-luvulta alttarilla voi kuitenkin nähdä tutun kynttelikön.

Yksi asetti puuttuu

Kirkkovuodessa suurina juhlapyhinä alttarilla palaa kuusi kynttilää, Kristus-juhlan merkinä. Kiikassa on sen verran poikettu periaatteesta, että Vapahtajan syn-

Piirto Silveri

tymäjuhlaan kynttilöitä sytytetään vielä enemmän.

Mitä lie kiikoislainen kyläseppä aikoinaan mielessään miettinyt ja miten iso kirjansa tulkinnut? Sitä Olli Ritala on usein ajatellut.

Kynttilässä on nimittäin kolmetoista haaraa. Jeesus ja 12 opetuslasta?

Mielenkiintoinen yksityiskohta on reunimmaisesta kynttiläkupista puuttuva asetti. Voi olla että se on jossain vaiheessa vain kadonnut, mutta pikemmin näyttää kuin seppä ei olisi sitä ikinä kynttelikköön takonutkaan. Olisiko se yksi erilainen Juudaksen kynttilä?

– Jokainen voi lukea Raamatun kertomuksia ja niiden perusteella sitten itse tulkita, myhäilee seurakuntamestari Ritala.

Pirjo Silveri

NAULAN KANTAAN

Kirkko on suurten muutosten ja myös mahdollisuuksien edessä. Meidän pitää pyytää keskusteluihin mukaan rohkeasti myös sisäpiiriemme ulkopuolelta löytyviä visioaareja ja osajia, jotka saattavat avata verhoja silmiemme edestä.

Piispa **Irja Askola**
Hiippakuntautiset 2/2010

Sastamalan valtuustoon pääsi vähimmillään 24 äänellä. Jos nuorten äänet olisivat jakaantuneet useammalle ehdokkaalle, läpi menneitä nuoria olisi ollut kasapäin. Sitä myötä heille olisi lohjennut hieman myös valtaa.

Nuoret eivät tuo seurakuntiin valankumousta. Siihen heitä on yksinkertaisesti liian vähän. Nuoret valtuutetut ovat aina valtuustojensa ensikertalaisia, ja merkittäviin asemiin on mahdollista nousta aikaisintaan toisella ja todennä-

köisemmin vasta kolmannella kaudella. Nuorten kannalta tämä tarkoittaa, että ei koskaan. Vanhojen äänet menevät kokeneille ehdokkaille, ja siksi heidän sanansa painaa aina enemmän.

Pirkkalan nuorisopappi **Arto Köykkä**
blogissaan 16.11.
www.seuris.net

Jos paholaista ei olisi, hänet keksittäisiin välittömästi. Itse asiassa hän on Jumalaakin tarpeellisempi, sillä hyvyys ei ole yhtä suuri arvoitus kuin pahuus.

Teologian tohtori, tietokirjailija **Kari Kuula**
Helsingin Sanomat 16.11.

Suurin käsky ei ole "Noudata lakia" vaan "Rakasta Jumalaa ja lähimmäistäsi kuten itseäsi". Näiden pitäisi sisältyä toisiinsa, mutta monesti se laki muutetuksi ihmisten käsissä säädös- ja käs-

kykokoelmaksi ja rakkaus katoaa. Me emme enää rakasta vaan vahdimme, miten muut rakastavat.

Pastori **Ilkka Wiio** blogissaan 16.11.
www.kotimaa24.fi

Pudotetaan länsimaiden elintaso Kiinan ja Intian tasolle. Tasataan. Lopetetaan öykkärimäinen kuluttaminen muiden kustannuksella. Minimoidaan globaalit riskit.

Pitäisiköhän minun keskittyä kirjoittamaan vain Jeesuksesta ja unohtaa nämä ympäristömurheet? Aina on joku, joka kiinnostuu Jeesuksesta jossain määrin, mutta planeettamme muista asioista ei niinkään. Ei, vaikka Sana sanoo, että viljelkää ja varjelkaa tätä maailmaa.

Pastori **Heikki Hilvo** blogissaan 28.11.
www.kotimaa24.fi

HENKILÖUUTISIA

Lähtijöitä ja tulijoita

Seurakuntapastori Eetu Myllymäki jäi joulukuun alussa virkavapaalle Sastamalasta. Hän työskentelee ensi elokuun loppuun asti pappina Turun Maarian seurakunnassa.

Tammikuussa Myllymäen sijaisena aloittaa Laura Niska-Virtanen, joka on valmistumassa teologian maisteriksi ja joka kevättalvella vihitään papiksi.

Karkun kappalaiseksi oli toisella hakukierroksella kaksi halukasta, Rautjärven kappalainen Anne Kauppinen ja Hattulan seurakuntapastori Virpi Järvinen.

Kappelineuvoston pyynnöstä tuomiokapituli julisti viran uudelleen haettavaksi, koska ensimmäiselle kertaa hakijoita oli vain yksi, karkkulaissyntyinen Henna-Riikka Rinne. Sitten Rinne peruutti hakemuksensa, koska hänet valittiin kappalaiseksi Hämeenkyröön.

Kappelineuvosto päättää Nokialle kirkkoherraksi siirtyneen Lauri Salmisen seuraajasta alkuvuoden kokouksessaan. Pastori Reijo Ylimys hoitaa sijaisuutta siihen asti, kunnes uusi kappalainen pääsee aloittamaan työnsä Karkussa.

Kiikan kanttori Elisa Junttila oli useita vuosia virkavapaalla ja hänen sijaisenaan on toiminut Jari Mattila. Tänä syksynä Junttila päätti irtisanoutua. Näin Sastamallassa avautui kanttorinvirka, jonka painopistealueeksi on määritelty nuorisomusiikki. Ainoa hakija oli tuttu mies, Jari Mattila. Kirkkoneuvosto tekee valinnasta esityksen joulukuun alkuun.

Keikyässä diakonissana työskennellyt Paula Peurala päätti syksyllä vaihtaa työpaikkaa. Näin avautuneeseen diakoniatyöntekijän virkaan valittiin viidestä hakijasta sosionomi-diakoni Marja Ritanen, entuudestaan tuttu kasvo hänkin. Ritanen on tehnyt seu-

Marja Ritanen valittiin marraskuussa diakoniatyöntekijän virkaan.

rakunnassa sijaisuuksia aiemmin, viimeksi tuurannut äitiyslomalla olevaa Maarit Junellia.

Hallinto- ja tiedotussihteerinä Tarja Kopalainen on opintovapaalla helmikuun 2011 alusta huhtikuun loppuun ja syyskuun alusta vuoden loppuun.

Kirjanpitäjä Irja Määttä on ollut kuluvan syksyn virkavapaalla ja hänen sijaisenaan on vuodenvaihteeseen asti Tiina Nurmi. Koska Määttä on nyt irtisanoutunut, kirjanpitäjän paikka julistettiin auki. Hakuaika päättyi joulukuun puolivälissä.

Myös lapsityössä on tapahtunut muutoksia ja liikehdintä jatkuu.

Irmeli Kulonpään jäätyä eläkkeelle pyhäkoulusihteerin toimi lakkautettiin ja tilalle perustettiin lapsityönohjaajan virka. Uuden lapsityönohjaajan tehtäviin kuuluu pyhäkoulutyö, pikkulapsityö, yhteydenpito kunnalliseen päivähoittoon ja yhteisten perhemessujen organisointia.

Lapsityönohjaajaksi ovat hakenneet Outi-Tuulia Haavisto Sastamalasta, Sini-Minttu Aaltonen Huittisista, Maarit Herrala-Perkiö Parkanon Kovesjoelta, Johanna Kivimäki Ylöjärven Viljakallasta, Anna Popovic, Jaana Skyttä ja Mervi Tavela Tampereelta sekä yksi henkilö, joka ei halua nimeään julkisuuteen.

Viime kesänä Sastamallassa aloittanut johtava lapsityönohjaaja Johanna Koivisto on irtisanoutunut, joten hänelle etsitään nyt seuraajaa. Hakuaika virkaan päättyi 15. joulukuuta.

Uusi päällikkö kiinteistöpuolelle

Kiinteistöpuolta rukattiin Sastamallassa uusiksi rakennusmestari Harri Pitkämäen lähdön jälkeen. Entinen rakennusmestarin toimi lakkautettiin ja sen tilalle perustettiin kiinteistöpäällikön virka.

Sitä ovat hakeneet Teemu Alavenetmäki, Tomi Helenius, Jarkko Lähde, Hannu-Pekka Ojamäki ja Vesa Vierre Sastamalasta, Leea Martikainen ja Jari Yli-Sipilä Huittisista, Katriina Mau-nula ja Timo Mäkelä Tampereelta, Juha Mäkinen Kankaanpäästä, Sirpa Tuominen Salosta, Rouno Vainio Valkeakoskelta ja Taina Wenttola Sipoosta. Kolme hakijaa ei halua nimeään julkisuuteen.

Keikyän seurakuntamestari Tauno Miika puolestaan jää alkuvuonna eläkkeelle. Hänen seuraajakseen ovat ehdolla Lauri Halme, Petri Heino, Kari Intonen, Sami Kaunisto ja Jarkko Lähde Sastamalasta, Simo Huttunen Keiteleeltä, Ari Kuusisto Harjavallasta, Ville Nuora Tottijärveltä, Tero Riihimäki Ikaalisista, Sauli Riitahuhta Kankaanpäästä, Toni Stenfors Huittisista, Tommi Toivanen Tervakoskelta ja Taina Wenttola Sipoosta.

”Jokainen ihminen tulee kohdata lähimmäisenä”

Sastamalan teologijoukkoon liittyy vuodenvaihteen jälkeen Laura Niska-Virtanen, 25.

Hän on kotoisin Tornionjo-kilaaksosta, opiskelee Helsingin yliopistossa ja asuu Tampereella aviomiehensä, kolmen kisansa ja lapinporokoiran penun kanssa.

Helmikuussa teologian maisteriksi valmistuvan Niska-Virtasen pääaine on käytännöllinen teologia. Lisäksi hän on opiskellut psykologiaa, aikuis-kasvatusta ja naistutkimusta.

– Viimeistelen parhaillani pro graduani, jossa tutkin Suomen ev.lut. kirkon perheneuvojien näkemyksiä monikulttuurisuudesta ja heidän kokemuk-

siaan monikulttuuristen parien ja perheiden kanssa työskenteleystä.

Seurakuntatyössä Laura Niska-Virtaselle on tärkeää ihmisten kohtaaminen ja avun tarpeessa olevien auttaminen.

– Pidän jokaisen velvollisuutena heikompien auttamista ja pienempien puolustamista. Jokainen ihminen tulee minusta kohdata lähimmäisenä, ja häntä on kohdeltava sen mukaisesti: arvostaen ja rakastaen.

– Aloitan työt Sastamallassa avoimin ja luottavaisin mielin. Vähän kyllä jännittää, hän myöntää.

Pirjo Silveri

Laura Niska-Virtanen aloittaa tammikuussa työt Sastamallassa.

Roismalan siunauskappeli saa arkkualban

Monet seurakunnat ovat viime vuosina hankkineet arkkuvaatteen lainattavaksi siunaustilaisuuksiin. Nyt myös Sastamala saa omansa.

Tekstiilitaiteilija Outileena Uotila on suunnitellut Roismalan siunauskappelia varten arkkualban, joka on nimeltään ”Minä olen sinut nimeltä kutsunut.”

Muutamia vuosia sitten Outileena Uotila suunnitteli ja kutoi kirkkok tekstiilit Sammaljoen kirkkoon.

Villasta kudottava tekstiili on kooltaan 330 x 160 senttiä. Samasta materiaalista Uotila toteuttaa siunauskappeliin valkoisen alttarivaatteen.

Arkkupeite on kuljetettavissa kaikkiin seurakunnan kirkkoihin. Se toimii seinävaatteena silloin kun ei ole varsinaisessa tehtävässään.

Elämässä ja kuolemassa saman Vapahtajan huomaa Arkkualbaa käytetään samoista teologisista syistä kuin tavallista albaa liturgisena vaatteena.

– Suunnitteluni lähtökohtana on ylösnousemuksen toivo. Jo kasteessa meidät puetaan puhtaaseen valkeaan kastemekkkoon. Konfirmaatiossa saamme tulla samanarvoisina valkoisessa albassa Jumalan kasvojen eteen. Elämän alussa ja lopussa ihminen jätetään saman Vapahtajan huomaa, perustelee Uotila.

Hän sanoo arkkualbansa viestivän toivosta, tasavertaisuudesta Jumalan edessä, ja siitä kuinka meidät kerran ylösnousemuksessa puetaan valkoiseen.

Outileena Uotila ei käytä tekstiilissä mitään varsinaisia kristillisiä symboleita.

– Valkoinen väri on symboli itsessään. Raamatussa valkoinen on enkelien ja taivaallisen valon väri.

Alban keskialueella puhtaampi valkoinen, erilainen sidos ja koholle ommellut kohdat arkun päällä kuvaavat ihmisen elämän tietä kohti taivaan kotia – kotia, jonne meidät on jo kasteessa kutsuttu.

Seurakunnan paikkakunnan omalta taiteilijalta tilaama alba maksaa 1 500 euroa.

Outileena Uotila tekee myös hiekkaliinan valkoisesta pellavasta. Hän on miettinyt jo sellaistaikin mahdollisuutta, että hiekkaliinaan kirjottaisiin jokaisen vainajan nimi, jonka siunaustilaisuudessa on käytetty arkkualbaa.

Jo aiemmin Uotila on tehnyt töitä kotiseurakunnalleen. Vuonna 2006 Sammaljoen kirkko sai hänen suunnittelemansa ja kutomansa kirkkoktekstiilit.

Pirjo Silveri

Mikä arkkualba?

– Tekstiilillä on useita nimityksiä: arkkualba, arkkupeite, arkkuvaate, arkkuliina.

– Arkkuvaatteita käytettiin jo 1100-luvulla. Erillisen arkkupeitteen käyttö oli Suomessa ennen vanhaan yleinen tapa. Kun arkkua lähdettiin kuljettamaan kirkolle, matkan ajaksi se suojattiin jollakin kodin tekstiilillä, kuten nurin päin käännetyllä ryijyllä tai raanulla. Perillä tilalle levitettiin arkkupeite, joka kuului joko kirkolle tai vainajan kodille.

– Sitten arkkualbat väistyivät vuosikymmeniksi, mutta viime vuosina ne ovat kokeneet uuden tulemisen, muun muassa ekologisilla perusteilla. Niinpä monet seurakunnat ovat hankkineet lainattavan arkkupeitteen. Jotkut käsityöhmiset haluavat valmistaa sen itse, omalle suvulle perintökalleudeksi. Arkkupeitto saattaa perheissä kulkea polvelta polvelle kuten kastemekko.

Mitä?

Miten?

Missä?

Mikä?

Milloin?

Miten löydän vanhan ystäväni haudan? Saako kirkkoon periä pääsymaksun? Milloin koti voidaan siunata? Jos äiti ei kuulu kirkkoon, kuinka käy vauvan ristiäisten? Näitä ja paljon muuta on kysely seurakunnan verkkopalvelussa (www.sastamalanseurakunta.fi > Palaute).

Kiitos ruusuista, risuista, kysymyksistä ja kommentista. Suora palaute on arvokasta, koska saamme siitä hyviä vinkkejä ja ideoita, voimme ottaa opiksemme ja parantaa tapojamme, jos aihetta on.

Monet yhden mieltä askarruttaneista asioista ovat sellaisia, jotka kiinnostavat muitakin. Siksi vastaamme nyt joihinkin kysymyksiin kaikille Paanun lukijoille.

Mikko Huonari

Kodin siunaus toiveissa

Olen muuttamassa takaisin lapsuusmaisemiini Sastamalaan. Voiko pappi tulla siunaamaan kotimme ja miten meidän tulee asiassa toimia?

Pappi tulee tietenkin siunaamaan kotinne. Toimituksesta on kaava, joka löytyy monen virsikirjan liitteistä.

Tilaisuuden voi järjestää koska tahansa. Kannattaa ottaa yhteyttä suoraan seurakuntaan, jolloin asian voi sopia. Tuolloin saa yleensä kuulla, kuka toimituksen tulee suorittamaan. Pappi ottaa asiasta etukäteen yhteyttä. Toimitus voi olla hyvinkin monen muotoinen tilanteesta riippuen. Koti voidaan siunata myös kastetoimituksen yhteydessä.

Toista kertaa vihille

Elämässä kaikki ei aina mene kuten toivoisi tai kuten ihanteellista olisi. Meitä avioeron kokeneita on paljon, syyt ovat kipeitä ja henkilökohtaisia. Jos eronnut suunnittelee uuden liiton solmimista ja kirkollista vihkimistä, mitä esteettömyystodistus pitää sisällään? ”Kuulusteleeko” tai ruotiiko pappi tässä yhteydessä menneitä?

Riippumatta siitä, monetta kertaa kerta menee vihille, pappi ja pariskunta tapaavat ja sopivat toimituksen kulusta. Asian tiimoilta

käydään keskustelu kirkossa tai kotona. Yleensä siinä elämänvaiheet tulevat esiin, mutta mitään sellaista, mitä ei halua kertoa, ei tarvitse kertoa.

Pappien kokemusten mukaan eron kokeneet ottavat kuitenkin asian itse esiin. Toimitus tai keskustelu ei silloin ole millään tavoin erilainen; samasta asiasta on kysymys.

Papitossakin on eron kokeneita tai ainakin sitä läheltä seuraneita. Seurakunnan työntekijöillä on kyllä tilanteen vaatimaa myötäelämisen kykyä ja myönteistä suhtautumista siihen, että ihmiset ovat päässeet elämässään eteenpäin. Kysyjän mainitsemaa kuulustelua, ruotimista tai kypsymätöntä suhtautumista tuskin joutuu kohtamaan Sastamalassa.

Avioliittoon aikovien kannattaa myös muistaa, ettei häiden tarvitse olla valtavat kirkkohääät. Kirkossa voidaan järjestää pienimuotoinen vihkitoitto, ja koskettavia, lämminhenkisiä pienen väen vihkimisiä on ollut myös kirkkoheranvirastossa.

Saako kirkkoon periä pääsymaksun?

Kun kirkossa järjestetään konsertti, ilmoituksessa mainitaan usein: ”vapaa pääsy, ohjelma 10 e”. Onko ohjelma pakko ostaa? Jos perheestä tulee useita kuulijoita, pitääkö jokaisen maksaa omasta ohjelmastaan?

Marraskuussa Juha Tapio esiintyi täpötäydessä Tyrvään kirkossa. Etukäteen ohjelman ostaneet joutuivat yhtä taakse kuin konserttiin ilmaiseksi tulleet. Miksei ’lipun’ ennalta hankkineille varattu edestä tiettyä määrää penkkejä, kuten useissa kirkkokonserteissa on tapana?

Kun ilmoitetaan ”vapaa pääsy”, se tarkoittaa että konserttiin voi tulla ilman maksua. Ohjelman tai ohjelmien ostaminen on siis täysin vapaaehtoista.

Jos ulkopuolinen konsertin järjestäjä vuokraa kirkon seurakunnalta ja järjestää konsertin omissa nimissään, hän voi periä konsertista pääsymaksun.

Tyrvään kirkko on niin suuri, että se harvoin tulee konserteissa täyteen. Sen vuoksi emme ymmärrä varata Juha Tapion konserttiin etukäteen ohjelman ostaneille paikkoja. Kirkko kuitenkin täyttyi ääriään myöden. Tästä meidän pitää ottaa oppia tulevia konsertteja ajatellen.

Pirjo Silven

Ripillepäässeet koolle

Ainakin Kiikan seurakunnassa oli tapana kutsua 50 vuotta sitten ripillepäässeet koolle. Onko käytäntö yhä voimassa ja jos on, milloin 1960–61 konfirmoidut tapaavat?

Vastaavia juhlia on pidetty myös Suodenniemellä. Kiikassa ei tänä vuonna kokoonnuttu, ja ensi vuosi on vielä auki. Käytännös-

Pirjo Silven

Pirjo Silven

sä järjestelyt ovat jääneet pitkälle papin yksin hoidettaviksi, ja yhteystietojen etsiminen on työlästä ja aikaa vievää. Parhaiten tapaaminen onnistuu, jos joku tai jotkut alkavat aktiivisesti puuhata tilaisuutta, yhdessä seurakunnan kanssa.

Tilaisuudesta ilmoitetaan lehdistä hyvissä ajoin, jotta kutsu kii-riisi kauas.

Kuinka käy ristiäisten?

Kun äiti on eronnut kirkosta, jääkö vauva ilman kastetta ja ristiäisiä? Äiti on yksinhuoltaja eikä lapsen isäkään kuulu kirkkoon.

Kun kumpikaan vanhemmista ei ole kirkon jäsen, pientä lasta ei voida kastaa. Kirkkoon liittyminen onnistuu kuitenkin helposti, ja silloin vauvan kaste ja ristiäiset onnistuvat vaivatta.

Kasteessa johon kristillinen kasvatus, korostuu myös kummeja kutsutaan vanhempien tueksi. Kastettavalla täytyy olla kaksi kirkkoon kuuluvaa ja rippikoulun käynnystä kummia, kirkkoheran luvalla poikkeustapauksissa yksikin riittää.

Lapsi voi liittyä kirkkoon vanhempien luvalla nykyisin jo 12-vuotiaana. Kirkkoon liittyjä kastetaan, ellei häntä ole aiemmin kastettu. Aikuiselta kirkkoon liityjältä edellytetään rippikoulua ja konfirmaatiota, ellei hän ole niitä aiemmin suorittanut. Tämä siksi, että aikuisen tulee tietää uskon sisältö ja tietää, mihin hän liittyy. Aikuisrippikoulun voi käydä ryhmässä tai yksityisesti.

Kutsut tarpeeksi ajoissa

Kiitos kirkkohetkestä, jossa siunattiin ekaluokkalaiset koulutiel- le. Kotiin tuli kutsu, ja itse tilaisuus oli sopivan mittainen ja tunnelmaltaan lämmin. Pyysin tyttä- reni kummit mukaan, mutta he asuvat kaukana, eivätkä pystyneet

nopealla varoitujalla lähtemään. Toivon, että seurakunta lähettäisi kutsut vähän aiemmin. Sama koskee kummikirkkoja ja kummikummilapsi-leirejä.

Eikö tämälapsien tilaisuuksien ajankohdat voi lyödä lukkoon jo hyvissä ajoin, ja tiedottaa niistä esim. seurakunnan kausiesitteissä ja ainakin netissä?

Seurakunnassa järjestetään lasten tilaisuuksia hyvin usein, ja kummit ovat aina tervetulleita. Pyrimme kertomaan niistä riittävän varhain, varsinkin ekaluokkalaisten koulutiel- le siunaamisesta. Sastamalassa on siinä kahdenlaisia käytäntöä: monet lapset siunataan koulutiel- le jo keväällä kerhojen päättyessä. Toinen tilaisuus on Tyrvään kirkossa juuri ennen koulujen alkamista.

Pyrimme tehostamaan tiedotusta ja laittamaan esimerkiksi leirien ajankohdat entistä aiemmin näkyviin nettisivuillemme.

Kaikkissa seurakuntamme kirkoissa suurin kummeja koskeva tapahtuma on konfirmaatio.

Konfirmaatiopäivät ovat tiedossa hyvissä ajoin, joten kummit ehtivät varautua tehtävänsä. Rippikoulujen vanhempainilloissa ilmoitetaan aina, että elleivät kummit pääse konfirmaatioon, sijaisena voi olla joku muu turvallinen aikuinen.

Pirjo Silven

Piilo Silven

Lapsiparkki jumalanpalvelukseen?

Tyrvään kirkon sakastissa on joskus jumalanpalveluksen aikana lapsille pyhäkoulu. Voiko ideaa kehittää ja muissakin kirkoissa toteuttaa kirkonmenojen ajaksi lapsiparkki pienimmille, vaikka yhdessä jonkun järjestön kanssa? Jos lastenhoito on järjestetty, nuorten perheiden on helpompi lähteä messuun.

Lapsiparkki on hyvä idea jumalanpalvelukseen, ja niitä on joskus ollutkin. Nuorille perheille ja kaikenikäisille on mahdollista osallistua myös Sastamalamessuun Vammalan seurakuntatalossa, missä lasten kanssa oleminen on merkittävästi helpompaa. Messu järjestetään lähes joka kuukauden kolmas sunnuntai klo 16.

Piilo Silven

Miten löydän vanhan ystäväni haudan?

Parikymmentä vuotta sitten kuollut ystäväni oli kotoisin Vammalasta ja luulen, että hänet myös haudattiin synnyinseudulleen. En tunne kaupunkia, mutta haluaisin joskus käydä tuttuni haudalla.

Miten saan selville, mille hautausmaalle pitäisi mennä ja miten löydän oikealle haudalle?

Vainajasta pitäisi saada nimen lisäksi syntymä- ja kuolinajat, koska samannimisistä voi olla useita. Etsintää helpottaa huomattavasti, jos ennalta tietää hautausmaan, niitä kun on Sastamalassa yhteensä kymmenen.

Tietyistä haudasta voi kysyä sähköpostilla seija.luoma@evl.fi tai puhelimitse 03 5219 105.

Maastossa hautapaikan löytämisessä voi auttaa hautausmaanhoidaja tai seurakuntamestari.

Arkun kantoliinoista

Olimme siunaustilaisuudessa Suodenniemen kirkossa, mieheni oli arkunkantajana. Arkun laskussa käytetyistä liinoista tuli jokaisen kantajan tumman puvun olkapäähän valkoista nöyhtää. Onko mahdollista uusia kantoliinat materiaaliltaan sellaisiksi, ettei valkea nukka pilaa mustaa juhla-asua?

Antamanne palautteen johdosta liinat on uusittu. Kiitos palautteesta!

Piilo Silven

Apua sukututkimukseen

Voiko netin kautta tiedustella sukututkimukseen liittyvistä asioista vai pitääkö seurakuntaan ottaa yhteyttä puhelimitse? Asun toisella puolen Suomea ja matkan sekä töitteni takia on vaikea tulla tutkimaan rippikirjoja. Miten minun kannattaisi toimia?

Tiedustelut ja tilaukset voi tehdä sähköpostitse, puhelimitse tai kirjeitse; kirkkoherranvirasto@sastamalanseurakunta.fi, p 03 521 9000, Sastamalan seurakunta, Aittalahdenkatu 12, 38200 Sastamala.

Sukututkimukset lähetetään vain postitse. Kirkkohallituksen päättämät maksut ovat 33 euroa tunti, joka muodostuu alkavista 1/3 tunnin jaksoista eli minimiveloitus on 11 euroa.

Tilauksessa kannattaa rajata tiedot, mitä haluaa, eikä pyytää "niin pitkälle kuin löytyy". Toinen vaihtoehto on ilmoittaa rahamäärä, jolla tutkitaan.

Sukututkimusta voi tehdä myös itse, ja silloin kannattaa varata aika etukäteen.

Piilo Silven

Valmiina vapaaehtoiseksi

Alkuvuonna minulle jää vapaa-aikaa, ja käyttäisin sitä mielelläni seurakunnan hyväksi. Vaikken ole saanut sosiaalipuolen koulutusta, uskallan silti luvata apua esimerkiksi työhön vanhusten ja aikuisten parissa, mutta kaikki muikin käy.

Millaisia vapaaehtoistehtäviä seurakunta tarjoaa? Minne voin ilmoittautua?

Vaikka seurakunnan verkkosivujen Palaute-linkin kautta voi ilmoittautua, kunhan muistaa laittaa yhteystietonsa mukaan. Mukaan pääsee myös nykäsämällä hihasta ketä tahansa seurakunnan työntekijää – ja sopiva ja mielekäs tehtävä varmasti löytyy. Seurakunta on äärimmäisen kiitollinen jokaisesta vapaaehtoiseksi tarjoutuvasta. Tekemistä on riittämiin; mistä saisimme ihmisiä työhön Herramme vainiolle?

Piilo Silven

Haudan hoidosta

Isäni hauta on Roismalassa. Iäkäs äitini ei pysty sitä hoitamaan ja itse asun kaukana. Toinen lähisukulaiseni asuu lähellä, mutta ei suostu yksin ja maksutta ottamaan asiaa vastuulleen. Minulla ei ole varaa maksaa seurakunnalle haudanhoidosta.

Jos hautaa hoitaa itse, mitä se tarkoittaa ja mitä sen pitää sisältää, seurakunnalle riittävällä tavalla?

Haudalta tulee kitkeä rikkaruohot ja puun taimet. Kukkia haudalle ei tarvitse tuoda. Jos niitä on tuotu ja laitettu, kuolleet kasvit ja muut roskat on vietävä pois. Hautakiven perustus tulee tarkistaa ja katsoa, ettei kivi ole kaatumassa.

Seurakunnan hoitohaudoista voi tiedustella seija.luoma@evl.fi tai puhelimitse 03 521 9105.

Piilo Silven

Miten käy testamenttivarojen?

Olen yksinäinen ikäihminen, yhtään lähisukulaistani ei enää ole elossa. Koska kirkon työ on aina ollut lähellä sydäntäni, tahtoisin testamentata omaisuuteni kappeliseurakuntani diakoniatyölle. Voinko olla varma, että rahat käytetään juuri oman alueeni ihmisten hyväksi?

Jos joku on aikanaan tehnyt testamentin esim. Mouhijärven tai Kiikan seurakunnalle, eikä kuseistä seurakuntaa enää ole, kuka saa omaisuuden ja mihin varat menevät? Testamentin tekijä on varmaan halunnut korvamerkitä ne tietyn alueen asukkaalle.

Kirkkojärjestyksen mukaan kappelineuvoston ohjesäännössä voidaan määrätä, että kukin kappelineuvosto huolehtii itsenäisesti sille tai sitä edeltävälle seurakunnalle testamentatuista tai lahjoitetuista varoista.

Tällainen kohta on kaikkien viiden kappeliseurakuntamme ohjesäännössä, jotka on hyväksytty tuomiokapitulissa. Kirkkolaki puolestaan muistuttaa, että tapauksessa, jossa poiketaan olenaisesti testamentin antajan määräämistä tarkoituksesta, perikunta voi vaatia testamentattua omaisuutta takaisin.

Voidaan siis ajatella, että myös kappeliseurakunnalle testamentattu omaisuus käytetään vainajan viimeisen tahdon mukaisesti, esimerkiksi kappeliseurakunnan alueella asuvia vähävaraisia ihmisiä palvellen.

**TYRVÄÄN
PYHÄN OLAVIN
kirkon maisemissa.**
www.mieliatta.com

*Joulurauhaa
&
Hyvää Uutta
Vuotta 2011*

VAMMALAN KIERÄTYS- JA KULJETUSPALVELUT
HYÖTYKERÄYS OY
Kallialan koulutie 38, 38210 Sastamala puh. 050 555 9352
**ENERGIAJAKEEN KERÄYS • PAPERIN- PAHVINKERÄYS
ARKISTOJEN TUHOUS • KIERRÄTYS- JA KULJETUSPALVELUT**

**PUUTARHAKESKUS
KUKKATALO**
Riutta
Asemakatu 11,
38210 Sastamala
P. (03) 514 1518
sähköposti:
kukkatalo.riutta@kopteri.net

T. SUOMINEN OY
*uudet hautakivet *lisänimen kaiverrukset
*kultaukset ym. entisöinnit *oikomisot ja muut huollot
puh. 050 535 5506
Heinoentie 345, 38210 Vammala

ASENNUKSET - TARVIKKEET - VALAISIMET
SÄHKÖLIKE
Matti Rantala Oy
Hopunkatu 3 38200 SASTAMALA p. 010 321 0760
www.sahkoliikerantala.fi

Sotaveteraanin elämäntarina kertoo harrastuksista (partio, ilmailu), sotakokemuksista ja purjehdusmatkasta Etelä-Amerikkaan, työstä viidakko-seudulla, sotaveteraanityöstä ym. Sopiva lahjakirja kaiken ikäisille! Hinta 25 eur. Tulot veteraaneille. Myynti tai tilaukset: Lauri Koski, Jaatsinkatu 8, 38210 Sastamala, puh. 050-356 8355. Myös Pentti Hannula, puh. 03-511 3315, Hannu Toivonen, 0400-633 734 ja Timo Kökkö, 03-514 2817.

HEINON LEIPOMO Oy
Sastamalankatu 68
Sastamala
Puh. (03) 511 2640

T:mi KOIVUKOTI
Kirsti Koivuniemi
☎ 050 525 1104
• lapsiperheiden ja vanhusten kodinhoitotyöt
• omaishoitajan vapaapäivät
• yli 30 v. kokemuksella

Hyvän tuulen sähkökotalo
Telilän Sähkötyö
Puh. (03) 5128 111
Pukintie 242, 38200 Sastamala
www.telila.fi

Sastamalan kirkko- valtuusto 2011–14

Jotakin uutta, jotakin uusia

Suvi Sianoja
maatalousyrittäjä,
sosiologi-diakoni

Pirkko Esko
pankkitoimihenkilö

Ilmari Nurminen
opiskelija, myyjä

Seppo Laaksonen
vahtimestari, eläkel.

Hannu Toivonen
tekniikko

Leena Sherazer
lehtori

Terhi Ketonen
dipl. kosmetologi

Pirkko Lahtinen
terveydenhoidon
lehtori, eläkel.

Paula Peurala
sairaanhoitaja,
diakonissa

Paavo Lahtinen
ylioppilas

Aili Riihimäki
erityisopettaja, eläkel.

Irmeli Kulonpää
pyhäkoulusihteeri,
eläkel.

Ulpu Hukkanen
liikkeenharjoittaja,
emäntä

Tarmo Seppä
maanviljelijä

Mauri Kaaja
verosihteeri

Sirpa Keskinen
kättilö, sairaanhoitaja

Raija Seurala
lapsityönohjaaja,
eläkel.

Pertti Brander
yksityisyrittäjä,
ekonomi

Harri Hakala
taksiryrittäjä

Satu Janhunen
autoliija

Terttu Sulanne
osastonhoitaja

Jenni Dörig
laatuinsinööri

Maire Villo
farmaseutti, yrittäjä

Ringa Junnila
projektiijaaja

Ulla Alajoki
maatalousyrittäjä

Jaakko Lehtinen
lääk. lis.

Raija Topi
emäntä

Sirkka-Liisa Saari
emäntä

Terhi Pakula
erityisopettaja,
emäntä

Auli Horelli
terveydenhoitaja

Jorma Piirainen
vanerityöntekijä, eläkel.

Helena Heikkilä
toimistotyöntekijä

Jorma Virta
dipl. ins.

Valtuustofaktaa

Ikäjakoma	ikä	jäseniä	%	Sukupuoli
alle 30 v	3	9,1		Naisia 22
30–39 v	1	3,0		Miehiä 11
40–49 v	3	9,1		
50–59 v	11	33,3		
yli 60 v	15	45,5		

Tammikuussa valta vaihtuu seurakunnassa, kun marraskuussa valitut luottamushenkilöt aloittavat nelivuotiskautensa.

Kirkkovaltuuston 33 jäsenestä 21 on uusia. Muutos oli odotettavissa, koska kaksi kolmesta nykyvaltuutetusta ei enää asetunut ehdolle. Luopujiin kuuluivat muun muassa kirkkovaltuuston pitkäaikainen puheenjohtaja **Pertti Järvinen** ja kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja **Maiju Vuorenoja**.

Osittain kasvojenpesu oli ”kosmeettinen”, sillä muutamat nyt läpi päässeistä tulivat valituiksi myös neljä vuotta sitten, mutta tipahtivat pois Sastamalan seurakuntaa muodostettaessa 2009. Uudet kirkkovaltuutetut **Paula Peurala** ja **Jorma Virta** Keikyästä sekä **Sirkka-Liisa Saari** ja **Seppo Laaksonen** Vammalasta ovat näitä seurakuntahallinnossa vanhoja tuttuja.

Nykyisistä kirkkovaltuutetuista 13 oli uudelleen ehdolla ja heistä tasan tusina onnistui jatkamaan pestiään.

Neljältä listalta läpi

Yhdessä pidämme huolta eli keskustan ehdokaslista sai läpi 13

ehdokasta. Ryhmän ääniharavana oli **Suvi Sianoja** (125 ääntä).

Yhteinen Sastamala eli kokoomuslaisen seurakuntaväen ykkösnimi oli **Pirkko Esko** (131 ääntä). Ryhmä sai kirkkovaltuustoon 12 paikkaa.

Seurakuntavaalien nuorimasta ehdokkaasta, 19-vuotiaasta **Ilmari Nurmisesta** tuli Sastamalan äänikuningas 202 kannattajallaan. Hän edustaa Yhteisvastuun ja lähimmäistyön (SDP) listaa, jolle heltisi seitsemän paikkaa.

Kirkko kaikille -listalta valituksi tuli **Maire Villo** (43 ääntä). Peruskristillisten perussuomalaisen ehdokaslista jäi vaille omaa edustajaa.

Alhaisin äänimäärä, jolla seurakunnan asioista pääsi päättämään, oli 24.

Yksi vaalituloksen mielenkiintoinen piirre on se, että tulevasta vallankäyttäjistä kuusi on joskus ollut myös seurakunnan palkkalistoilla. Uusista valtuutetuista **Irmeli Kulonpää**, **Seppo Laaksonen**, **Raija Seurala** ovat seurakunnan pitkäaikaisia työntekijöitä, **Kulonpää** ja **Seurala** jäivät eläkkeelle vuonna 2010.

Kirkkovaltuuston keski-ikä valintahetkellä oli 55 vuotta. Al-

Valtaa vielä palj

Seurakuntavaalit on pidetty, mutta valtaa on vielä jaossa lähes sadan luottamushenkilöpaikan verran.

Tammikuussa uusi kirkkovaltuusto nimeää jäsenet kirkkoneuvostoon, kappelineuvostoihin, johtokuntiin ja Etelä-Tyrvään piirineuvostoon. Juuri näissä luottamuselimissä ratkaistaan pitkälle, millaista on käytännön seurakuntatyö Sastamalassa.

Kysymme kolmen suurimman ryhmän asiamiehiltä:

1. Miten vaalitulokset näkyvät paikkoja jaettaessa, miten otetaan huomioon kappeliseurakuntien edustus?

2. Miten valintaprosessi käytännössä etenee ja ketkä neuvottelevat? Onko tällä kertaa jotain erityistä?

3. Kolme alle kolmekymppistä pääsi kirkkovaltuustoon. Nouseeko kolmikko myös kirkkoneuvostoon? Miten nuoret muuten otetaan huomioon johtokuntapaikkoja jaettaessa?

Seija Hakanen

Yhdessä pidämme huolta -ehdokaslista (keskusta), 13 valtuutettua

1. Eri ryhmät saavat paikkoja samassa suhteessa kuin valtuustoon saatiin jäseniä. Jokaisen ehdokkaana olleen toiveet otetaan huomioon. Kappeliseurakuntien edustajat saivat hyvin ääniä, joten heiltä tulee olemaan kattava edustus myös luottamustehdävissä.

2. Ensimmäinen neuvottelu on pidetty ja seuraava on 20. joulukuuta. Keskustasta mukana ovat **Tuula Ristimäki**, **Tarmo Seppä** ja **Kari Alajoki**. Valtuuston puheenjohtajistossa tapahtuu luonnollisesti nyt muutosta verrattuna edellisiin kausiin. Ensimmäinen neuvottelu antoi viitteitä, että sopu löytyy ennen määräaikaa myös muista luottamustehtävistä.

3. Keskustan ääniharava **Suvi Sianoja** on saamassa kirkkoneuvostopaikan oman toiveensa mukaisesti. Muiden ryhmien nuorten toiveet myös huomioidaan.

Päivi Rasimus

Yhteinen Sastamala, kokoomuslainen seurakuntaväki, 12 valtuutettua

1. Kunnioitamme vaalitulosta ja sen mukaista paikkajakoa kirkkoneuvostossa, kappelineuvostoissa ja johtokunnissa. Tavoit-

otakin vanhaa, naa

le kolmekymppisiä on kolme: Ilmari Nurminen, Paavo Lahtinen ja Suvi Sianoja. Yli 60-vuotiaita on viisinkertainen määrä eli 15.

Sastamalassa äänestysprosentti oli 21,7, joten kunnianhimoisesta tavoitteesta ”joka neljäs seurakuntalainen äänestää” jäitiin jonkin verran.

Vaalikoneen kertomaa

Kirkollisissa vaaleissa oli ensimmäistä kertaa käytössä myös kirkkohallituksen tarjoama vaalikone. Suurin osa Sastamalan ehdokkaista vastasi kysymyksiin, valituksi tulleista kahta lukuun ottamatta kaikki.

Jos olisi tilaisuus lisätä varoja yhteen seurakunnan työmuotoon, minkä valitsisit? Uusista valtuutetuista seitsemän nosti kärkeen nuorison, viisi nuoret aikuiset, viisi vanhukset. Neljä halusi satsata lapsiin, kolme perheisiin. Kirkkomusiikin, viestinnän ja kristinuskosten sisältöjen ope- tuksen puolesta puhujia oli yksi.

Vaalikoneen tietojen perusteella Sastamalan päättäjistä 23 ei kuulu mihinkään herätysliikkeeseen. Evankelisuuden omakseen kokevia on neljä, yksi pitää hengellisenä kotinaan rukoilevai- suutta.

Neljän vuoden aikana kirkko- valtuusto joutuu tekemään monia vaikeita ratkaisuja ja isoja talou- dellisia päätöksiä. Antaako vaali- kone jo jotain suuntaa? Jos josta- kin on pakko luopua, parinkym- menen valtuutetun mielestä sii- nä tapauksessa metsäkiinteistöis- tä. Kolme tinkisi leirikeskuksista, kaksi seurakuntataloista.

Seurakuntarakenteeseen kan- taa ottaneista ylivoimainen enem- mistö piti hyvänä nykyistä kap- peliseurakuntaratkaisua. Neljän mielestä Sastamalaan sopisi par- haiten yhden seurakunnan malli.

Syksyn kuumaa puheenai- hetta, homokysymystä, sivuttiin myös vaalikoneessa. Sastamalan seurakunnassa luterilaisen kirkon kantaa ei ratkaista, mutta uudet valtuutetut pääsevät valitsemaan tulevia kirkolliskokousedustajia – ja siten vaikuttamaan koko kir- kon linjauksiin.

Yksitoista kirkkovaltuutettua kannatti rekisteröidyn parisuh- teen kirkollista siunaamista, yh- tä monen mielestä rukoushetki on sopiva. Seitsemän päättäjää ei kannata sen paremmin siunausta kuin rukoushetkeä ”mutta seksua- aliset vähemmistöt ovat tervetul- leita seurakuntaan”.

jon jaossa

teenamme on päästä sellaiseen tu- lokseen, että sekä kirkkoneuvos- tossa että johtokunnissa on edus- tus kaikista kappeleista.

2. Vaalien suurin ryhmä eli kes- kusta kutsui koolle muut ryhmät, joista kukin valitsi omat neuvot- telijansa. Meiltä mukana ovat Jukka Pusa, Pertti Järvinen ja al- lekirjoittanut. Ensimmäinen tun- nusteleva kokous on ollut, ja kun- han pääsemme tavoitteista yhteis- ymmärrykseen, jatketaan. Toden- näköisesti aktiivisemmat neuvot- telut alkavat vasta joulun jälkeen. Vaalien tulos antaa selkeän poh- jan, siksi en näe valinnoissa täl- lä kertaa mitään kovin erikoista.

3. Tässä vaiheessa on mahdoton spekuloida nimillä. Tietysti olisi erittäin toivottavaa, että ehdok- kaana olleet nuoret saisivat myös tehtäviä seurakunnan luottamus- elimissä. Näin saataisiin uutta, erilaista ja tuoretta näkökulmaa asioihin.

Pirjo Jokinen

Yhteisvastuun ja lähimmäistyön ehdokaslista (SDP), 7 valtuutettua

1. Melkein tuplasimme valtuusto- paikkamme neljästä seitsemään. Suhteellisen vaalittavan mukaan meille tulee kaksi paikkaa kirk- koneuvostoon ja kaikkiin johto- kuntiin. Myös kappelineuvostoi- hin sosialidemokraatit saavat nyt paikan. Vaalivoitto oikeuttaa li- säksi demarien edustuksen toimi- elinten puheenjohtajistoon. Joka johtokunnassa tulee olla edustaja kirkon kappelista. Sosialidemo- kraatit suhtautuvat tasavertaisesti kappelien ja pääseurakunnan eh- dokkaisiin.

2. Sosialidemokraattien valitse- mat neuvottelijat ovat saaneet omiltaan evästyä muiden ryh- mien kanssa käytäviä keskustelu- ja varten. Kaikkien yhteisiä neu- votteluja pidettäneen muutama. Ennen valtuuston ensimmäis- tä kokousta käymme omia kes- kustelujamme kuhunkin toimie- limeen sopivista nimistä. Ehdo- kaslistamme menestys tietysti luo uutta intoa ja kiinnostusta täytet- täviin paikkoihin. Meidän osal- tamme se voi olla entistä helpom- paa, koska paikkoja on jaossa en- tistä enemmän.

3. Ääniharavamme Ilmari Nur- minen menestymisen antaa hän- nelle erinomaiset mahdollisuudet halutessaan tulla valituksi kirkko- neuvostoon. Jos muilla nuorilla on halukkuutta, pitää heitä myös valita muihin toimielimiin

LUOTTAMUSHENKILÖLTÄ

Taistelupari tentissä

Ilmari Nurminen, 19, ja Paavo Lahtinen, 21, hilaavat jo kah- destaan kirkkovaltuuston keski- ikää melkoisesti alaspäin.

Nuoresta iästään huolimatta miehet ovat kokeneita yhteisten asioiden hoitajia. Molemmat ovat pitkään toimineet kaupungin nuori- sovaltuustossa, myös sen puheen- johtajana.

Kuka? Ilmari Nurminen

Mikä? Lukiolainen, opiskelun ohessa työskennellyt myyjänä S- market Sastamalassa

Perhe? Vanhemmat Kaija ja Mat- ti, pikkuveljet Jalmary ja Elmeri

Asuu? Sastamalan Vammalassa

Harrastukset? ”Aiemmin jal- kapalloa, laskettelua ja saliban- dya, nykyisin lähinnä vapaa-ajan lenkkeilyä”

1. Kirkko on tärkeä organisaatio Suomessa, ja halusin tuoda oman näkemykseni ja osaamiseni nuori- so-, lapsi- ja vanhustyöhön. Haluan rakentaa kansankirkostamme nuorisoystävällisemmän ja omal- la esimerkilläni ehkäistä erobuu- mia. Kannustan ihmisiä vaikutta- maan kirkon asioihin äänestämällä, ei eroamalla. Kirkkoon pitää raken- taa nuorten vaikutuskanavia.

2. Seurakunnan pitää näkyä kaik- kien ihmisten arjessa. Jäsenet ovat tärkeimpiä ja asioita pitää pohtia heidän näkökulmastaan.

Palveluita lapsille ja nuorille pi- tää lisätä ja parantaa, sillä kunnat varaavat nuorisotyöhön hyvin vä- hän rahaa eikä tarpeeksi laadukas nuorisotyö ole tämän takia mah- dollista. Seurakuntaan tulee luoda myös Sastamalan kaupungin nuori- sovaltuuston kaltainen järjestelmä. Sillä olisi oma määräraha, jota nuori- sovaltuustolaiset voisivat käyttää haluamallaan tavalla esimerkiksi ta- pahtumien järjestämiseen. He ot- taisivat osaa seurakunnan päätök- sentekoon esimerkiksi osallistumal- la kirkkovaltuuston kokouksiin.

Vähävaraisille lapsiperheille pi- tää kehittää uusia tukimuotoja ja palveluita, esimerkiksi ilmaisia lapsi- ja perheleirejä. Ruokasetelien jakaminen vähävaraisille on tärkeää, jotta jokaisella olisi edes jouluna va- raa ruokaan.

Vanhuksia ei saa unohtaa. Seur- akunta voisi ottaa käyttöön ja vas- tata vapaaehtoisista koostuvasta joukosta, joka piristäisi yksinäisiä vanhuksia.

Nurminen tuli valituksi dema- rien listalta 202 äänellä. Kokoo- muslaista seurakuntaväkeä edusta- nut Lahtinen meni niin ikään kirk- kaasti läpi 63 kannattajallaan.

Paanu esitti nuorelle ”taistelupa- rille” viisi kysymystä:

1. Miksi lähdit ehdokkaaksi?
2. Mitkä asiat ovat seurakunnassa nyt hyvin, mihin toivot muutosta

3. Äänestysikärajan lasku 16 vuoteen lisäsi konkreettisesti nuorten vaikut- tamismahdollisuuksia ja kuulemis- ta kirkossa. Tuleva kausi on haasta- va ja täynnä vaikeita päätöksiä, mut- ta nuoruuden innostus, palava halu toimia, oma mielenkiinto sekä mui- den ihmisten tuki auttavat.

Uskon, että meidän nuorten nä- kemys näkyy vahvasti ja tuomme uusia tuulia seurakuntaan. Esimer- kiksi tiedotusta internetissä, siellä missä nuoret ovat, tulee kehittää. Nuorisotyötä painotetaan aivan varmasti uudella tavalla.

4. Kyse on erilaisista päättäjien arvo- valinnoista. Omat arvoni puolusta- vat vähäosaisimpia ja heikoimpia, ja siksi tinkisin viimeiseksi diakonia-, lapsi- ja nuorisotyöstä. Seurakunnan suuresta kiinteistömassasta voidaan ehkä karsia. Se on kuitenkin vasta viimeinen ratkaisu; ensin on käytävä läpi kaikki muut vaihtoehdot.

5. Tasa-arvoinen, yhtenäinen, huo- lehtivainen, ilon ja rakkauden kirk- ko. Toisista huolehditaan ja välite- tään. Ihmiset tekevät töitä yhteis- ymmärryksessä yhteinen päämä- rä tähtäimessä. Tällaista Sastama- lan seurakuntaa haluan olla raken- tamassa.

Kuka? Paavo Lahtinen

Mikä? Ylioppilas ja varusmies

Asuu? Sastamalan Vammalassa

Harrastukset? ”Teatteritoimin- taa Vammalan Teatterissa: olen sen johtokunnassa, näyttelen ja sovi- tan teatterimusiikkia. Vietän paljon aikaa myös seurakunnan nuorisoti- loissa Nuakkarilla. Siellä minut voi tavata soittamassa pianoa ja puhe- lemassa nuorten kanssa. Olen toi- minut useita kertoja isosena rippi- leireillä ja isokoulutuksissa.”

1. Puhtaasta tahdosta vaikuttaa ko- tiseurakuntani asioihin. Olen seu- rannut niitä läheltä jo vuosia. Nyt tuli mahdollisuus päästä itse vai- kuttamaan siihen, millaista palve- lua seurakunta tarjoaa ja millä ta- valla se palvelee kirkkomme jäse- niä. Tuon mukana nuoruutta, mut- ta myös suuren määrän kokemusta päätöksenteosta. Sydäntäni lähellä ovat nuoret, nuoret aikuiset, lapsi- perheet ja syrjäytyneet. Motivaatio- ni takaa sen, että annettavaa pää- töksentekoon on paljonkin.

2. Seurakunnassa on hyvät työnte- kijät ja luottamushenkilöt, kappe- leiden tuoma ainutlaatuinen kult- tuuri ja paljon vapaaehtoisia hyvä- tekijöitä. Meillä on runsaasti histo- riallisia kiinteistöjä ja taloudellinen tilanne suht. hyvä. Kiinteistöjä saat-

tai mihin haluat itse vaikuttaa?

3. Mitä odotat edessä olevalta teh- tävältä?

4. Mistä asioista, tiloista tai toi- mintamuodoista olet valmis kaik- kein viimeisenä tinkimään tai luo- pumaan?

5. Millainen on Sastamalan seura- kunta vuonna 2016, millaista on hengellinen elämä vuonna 2021?

taa olla liikaakin, joten kannattaa mieltä, voisiko jostain luopua.

Tahtoisin panostaa enemmän nuorisotyöhön ja siihen, että nuo- ret olisivat aidosti kiinnostuneita seurakunnan toiminnasta. Saattaa olla helpommin sanottu kuin tehty.

3. Olen ollut pitkään seurakunnan nuorisotyössä mukana sekä nuorena että avustajana mm. isokoulutuk- sessa ja rippikoulutyössä. Odotan, että me nuoret tuomme uusia nä- kökulmia päätöksentekoon. Halu- an tuoda esiin niiden nuorten näke- myksiä, jotka kokevat evankeliumin levittämisen sydämen asiaksi ja te- kevät sen eteen kovasti työtä. Tärke- ää olisi myös kehittää keinoja, joil- la saamme seurakunnan tuntumaan kodilta myös uusille nuorille.

4. Sellaiset kirkon palvelut, jot- ka on ohjattu syrjäytyneille ja vä- häosaisille ovat tärkeitä. Mielestä- ni mistään ihmisen palvelemista tai Jumalan sanan levittämistä koske- vasta työstä ei saa tinkiä. Jos jos- tain tarvitsee luopua, olkoon se sit- ten materiaa.

5. Toivon että se on jäseniään kuun- televa ja uusia jäseniä houkutteleva seurakunta, joka tahtoo levittää oi- keaoppista sanaa kaikille sastamala- laisille. Uskon, että seurakunta saa houkutelua nuoria toimintaan mu- kaan ja opettaa heille tärkeitä asioita välittämistä ja Jumalasta.

Hengelliseen elämään saadaan varmaan joitain uusia ulottuvuuksia kymmenen vuoden sisään. Toi- von että ne miellyttävät ihmisiä ja tuovat seurakuntaan lisää jäseniä ja pitävät vanhat tyytyväisinä. Nuoret ovat seurakunnassa kriittinen koh- ta. Heihin pitäisi pystyä vaikutta- maan ja luomaan uskoa kirkkoam- me kohtaan.

Kappeliseurakun- tien edustus

Mouhijärvi

Ulla Alajoki, Jenni Dörig, Satu Janhunen, Jaakko Lehtinen, Maire Villo

Kiikka

Ringa Junnila, Aili Riihimäki, Leena Sherazer, Hannu Toivonen

Keikyä

Pertti Brander, Paula Peurala, Jorma Virta

SuodenniemiHarri Hakala, Auli Horelli, Tarmo Seppä

KarkkuHelena Heikkilä, Terttu Sulanne

yhteensä 17/33

*Hyvää Joulua ja
menestyksellistä Uutta Vuotta*

TAUNO KIVIRANTA Oy

Trakinkatu 4, 38200 Sastamala
Puh. (03) 517 9000, Fax (03) 517 9019

*Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2011*

**LINJA-AUTOLIIKENNE
ANTTI LAUHAMO OY**

Sastamala (03) 513 0412

toimisto@lauhamo.fi

Hyvää Joulumieltä

*ja
Onnellista*

Uutta Vuotta !

VAMMALAN I APTEEKKI

Puistokatu 15, puh. (03) 514 2271

**HYVÄN O MIELEN
APTEEKKI**

Asiantuntevaa Hautausalan Palvelua

Surun kohdatessa

Hautauspalvelu T. Teuvo

Valkamakatu 4 Sastamala (Luther-talo)

p. (03) 511 5600, auto 040 764 4678 myös iltaisin
ja viikonloppuisin.

Tiloissamme laaja hautamuistomerkkinäyttely.

Vammalan Hautaustoimisto
Cronen

Marttilankatu 14, Sastamala puh. (03) 511 2156

*Joulu, valon juhla,
pysäyttää kiireemme.*

*Lämmin Kiitos
vuosien yhteistyöstä.*

Kotimaa-yhtiöt

Ilmoitusmarkkinointi

Elämää sormenpäillä

Diakoniatyöntekijä **Marketta Lahdenmaa** kirjoittaa runoja, räppää vaikka mainoksia ja pukee sähköpostiviestinsäkin usein riimin muotoon. Huumorin lajeista etenkin ironia viehättää.

Runosuonen pulputessa hän käyttää mieluummin kynää kuin laulattaa tietokoneen näppäimistöä.

– Käsien kirjoittaminen tuntuu niin konkreettiselta. Elän sormenpäilläni.

Lukeminen on Lahdenmaal-le harrastus, kirjoittaminen terapiana.

– Laitan paperille, miltä minusta tuntuu. Sen jälkeen on helpompaa jättää vaikeita asioita taakseen.

Hän vakuuttaa kirjoittamisen sopivan kenelle tahansa, vaikka aluksi tuntuisi vaikealta.

– Aina ei tarvitse eikä voi tuottaa tajunnanvirtaa, mutta sen verran kontrolloimattomana pitää kirjoittaa, että lopputuloksesta näkyy oma mieli. Paha olokin saattaa helpottaa, kun edes muutamalla rivillä purkaa tuntejaan, hän kannustaa.

Olen hieman boheemi nainen, sellainen ihan aito satakuntalainen, ehkäpä sanon liiankin suoraan ja taivu en aina ohjenuoraan, voin olla hankala pakkaus, mutta sydämessä sykkii rakkaus diakoniaan ja työhön tähän, voin auttaa lähimmäistä edes vähän.

Marketta Lahdenmaa on kohtoin Luvialta. Siellä hän asuu yhä, vaikka työpaikka on Sastamalassa.

Hän on kouluttautunut sisätautien sairaanhoitajaksi, diakonissaksi, saattohoitajaksi, lähetysihiteeriksikin. Kirkon töissä hän oli Kullaalla, Kokemäellä ja Raumalla ennen kuin vuonna 2007 tuli Kiikan seurakuntaan.

Lahdenmaa tykkää jutella ihmisten kanssa – ja varauksetta kaikkien kanssa. Hän on puhelias ja seurallinen, mutta kiistää olevansa yltiösosiaalinen.

– Toinen puoli minussa on erakkoa. Tarvitsen oman tilani ja aikani.

Kirjoittanut olen nuoresta aivan, joskus se mulle maksaa vaivan, kun saa sanat riimeiksi laittaa ja niistä kertomuksen taistaa. Eniten se kertoo siitä kai, Luojalta tämän lahjan sain, siis se taito oikein käyttää ja vaikkapa näin se näytää.

Elämän matkalle on mahtunut monenlaista, kudelmassa näkyy sekä kirkkaita että tummia raitoja. Välillä on ollut raskasta ja rankkaa.

– Uskon ettei meille kuitenkaan anneta enempää kuin jaksamme kantaa.

Arkiseen työhön omat kokemukset ovat tuoneet perspektiiviä.

– Olen oppinut, ettei kukaan ole sellainen, jota ei kannata auttaa. Itseäni on autettu ja siksi pidän tärkeänä, jos pystyn vähänkin helpottamaan jonkun toisen oloa. Että voin olla ihminen ihmiselle.

Monet kääntyvät seurakunnan diakonian puoleen taloudellisen ahdingon takia.

– Kun sitten ruvetaan puhu-

Diakonissa Marketta Lahdenmaa lukee runoja – ja muutakin kirjallisuutta – laidasta laitaan. – Tykkään esimerkiksi P. Mustapästä, Eino Leinosta ja Lauri Viidan elämänviisäudesta. Ja yllätyn aina kun löydän Arvo Tuurtiaiselta jonkun herkän runon.

maan, taustalta paljastuu usein jotain muuta, masennusta, yksinäisyyttä, voimattomuutta, hylätyksi tulemistä.

Lahdenmaan mielestä jokaisen ihmisen perustarpeet ovat hyvin samantyyppiset: tulla kuulluksi, nähdä, hyväksytyksi.

– Jos nämä eivät toteudu, syntyy paljon enemmän ahdistusta kuin siitä, että on veloissa. Jos hätää ei kuulla, kyllä se jättää syvän haavan. Tilanteen korjaaminen on pitkä prosessi.

Äidinkieli on numero yksi, joka saa minut syytetyksi sen mahdollisuudet ja kauneus, on suuren suuri rikkaus, voi kertoa tunteista ihmisen, laulaa ilosta sydämen sanoiksi pukea kaiken sen, koko tän elämän arkisen.

Kirjoittamisen Marketta Lahdenmaa aloitti jo pikkutyttöä. Kouluvuosina hän ahmi ”metreittäin runokirjoja”.

Kun yhteiskoulussa ainekirjoituksesta rapsahti kerran pyöreä kymppi, opettaja kehaisi, että oppilaalle on selvästi tapahtunut jotakin. Se innosti jatkamaan.

– En pitänyt päiväkirjaa, vaan purin omaa sisäistä elämäni paperille. Välillä tein kalevalamittaan, välillä riimittelin.

Nykyään mustaa valkoiselle syntyy vähemmän kuin tuottelaimpina aikoina. Kun taito kasvaa, rima nousee?

– Kirjoittaminen ei ole kauan yksinkertainen juttu. Hyvä teksti vaatii paljon työtä ja sen eteen täytyy nähdä vaivaa.

Sillä lailla kirjaimet ja sanat ovat verissä, että vaistomaisesti Lahdenmaa etsii asialle kuin asialle järkeviä riimejä. Suomen kieli tuntuu niin hienolta, että sitä haluaa käyttää.

– Joskus vietän illan tai pari keksiäkseni hyvän riimiparin. On riemullinen kokemus, kun ratkai-

si löytyy ja teksti pysyy kasassa.

Vuosikymmenten aikana pöytälaatikkoon on kertynyt runsaasti täysiaikaisia vihkoja. Kaikki eivät enää ole edes tallessa.

– Joskus luen vanhoja kirjoituksiani ja huomaan, että paljon on vettä virrannut. On terveellistä luodata itseään näin taaksepäin. Tekee hyvää nähdä teksteistä, että on päässyt eteenpäin, eikä enää raahaa kaikkia asioita mukanaan.

Pirjo Silveri

Kursivoidut kohdat ovat Marketta Lahdenmaan käsialaa.

Joulua odotetaan kovasti, sanoi saarnassaan jo vanha rovasti, adventista alkaa aika, ja siinä on jo tuoksu ja taika. Tuhannet kynttilät ja valot, saa loistamaan pikkuisetkin talot, ja vaikka pimeys nurkissa lymyää, ei estä se onnellista hymyä. Ei joulussa liene tärkeintä ruoka, ei kiljunta, paketit tuokaa, vaan se rauha ja tieto siitä, että ei maallinen mikään riitä, jos joulunlapsi on sydäimestä pois, niin juhla kovin tyhjä ois.

Teetä ja sielujen sympatiaa

On tiistaiamu, kirpeä pakkaspäivä ja maisema Vammalan seurakuntatalon alaparkkipaikalla tarjoaa parastaan. Kun rantasalin puoleisesta ovesta astuu sisälle, nenaan leijaillee kahvin tuoksu ja korviin kantautuu iloista puheensorinaa.

Diakonian kahvio on kuin seurakuntalaisten yhteinen olohuone. Kaikki saavat tulla.

Mouhijärvellä vastaavan tapainen kyläparkki on toiminut menestyksekkäästi jo pitkään, Vammalassa aloitettiin marraskuussa. Kahviloitsijana toimii Helle Kömi ja hänen ”ekstraajanaan” Mira Ranta, molemmat innostuneita vapaaehtoisia.

– Kyllä me toivotaan ihmisten löytävän tiensä tänne. Eikä vain niin, että kauheella kiiruulla ryyppäävät kupillisen kahvetta, vaan että viihtyvät pitempäänkin, touthuaa Kömi, jolla tänään on mukana lapsenlapset Iisa, 6, ja Ele, 7.

Autettavan ja auttajan roolit voivat milloin tahansa elämässä vaihtua. Kömi kertoo käyneensä diakoniantyöntekijöiden luona silloin kun itsellä oli vaikeaa – ja saaneensa apua. Siksi sitoutuminen pestiin Asemakadulla tuntui nyt mielekkäältä.

Mira Rannalla on töitten puolesta talvikaudella vapaata aikaa, joten hän tarjoutui seurakunnalle vapaaehtoistehtäviin.

– Olen tottunut tekemään talvikootyötä ja kahvilassa voin nyt olla hyödyksi. Samalla autan itseäni, sillä saan tästä paljon, hän sanoo.

Keidashetki arkiaamuna

Diakoniatuomiston naapurissa saa suuhunpantavaa, lämpimän vastaanoton ja sielujen sympatiaa. Kahvi ja puuro maksavat 50 senttiä. Jos rahaa ei ole, silti sopii tulla.

Kahviota ei ole tarkoitettu vain vähäosaisille tai laitapuolen kulkejoille. Mira Ranta toivoo näkevänsä esimerkiksi kotiäitejä, joita pieni keidashetki saattaisi piristää.

– Ketään ei katsota, että mitä toikin täällä tekee, Kömi vakuuttaa. – Jokainen on tervetullut ikään, sukupuoleen tai säätyyn katsomatta. Sitä paitsi ihminen voi olla vaikka kuinka rikas ja silti hänen on paha olla. Joskus hel-

Joka tiistai kahvilassa on myös pientä ohjelmaa, tilanteen ja tarpeen mukaan. Tällä kertaa Auli Kanerva askartelee kortteja diakonian jouluisen enkelikeräystä varten ja ideoi samalla Pekka Mäkelän kanssa jo tulevia. Pikkuapulaisina ovat Iisa ja Ele.

pottaa jo se, kun voi puhua jonkun kanssa.

Asiakkaita on riittänyt mukavasti, joka viikko jokusia uusia kasvoja. Aina on myös pientä ohjelmaa; joskus lauletaan, joskus askarrellaan. Aamupäivän tunteina ehditään yhdessä rupatella, mutta ei millään kuppikuntameiningillä.

– Jos niin haluaa, saa olla ihan rauhassa. Ilo tulee kuin huomauttamatta, pelkästä kuuntelemisestakin voi vahvistua ja saada hyvän latauksen koko päivään, uskoo starttiin aktiivisesti osallistunut diakoniaopiskelija Auli Kanerva.

Järvenpäässä opiskeleva Kanerva toivoo vuodenvaihteen jälkeen pääsevänsä tuttuun seurakuntaan myös toiselle harjoittelujaksolle, jonka aiheena on silloin mielen-terveys- ja päihdetyö.

– Etukäteen luulin, ettei Sastamalassa ole köyhyyttä ja syrjäytymistä. Totuus on ollut aika sho-keeraava, koska ongelmia on ja monilla avuntarve akuutti. Vähäosaisuus ei sitä paitsi aina näy päällepäin, se voi ilmetä vaikkapa sosiaalisten suhteitten puuttumisena.

Syrjäkylille laulamaan?

Kahvilapöydissä on porukalla ideoitu jo yhtä ja toista uutta. Vaki-asiakkaisiin liittynyt Pekka Mäkelä on Kanervan kanssa viritellyt

ensivuodeksi ”jotain repäisevää”.

Arjen diakoniaa voisi tarkoittaa vaikka sitä, että vapaaehtoiset laulunlahjaiset kiertäisivät ympäri seurakuntaa ihmisiä ilahduttamassa.

– Menisimme syrjäkylille koteihin, ja muulloinkin kuin joulun alla, jolloin yleensä yksinäisiä herkimmin muistetaan, suunnittelee Mäkelä.

Mies on ikänsä musisoitunut tanssiorkesterissa.

– Nyt opettelen muitakin lauluja kuin tanssikappaleita. Musiikki kuuluu elämään ja voi tuottaa paljon iloa. Ja kyllä minusta maalinen ja hengellinen musiikkikin voivat yhdistyä, hän miettii.

Kanerva on samaa mieltä: eri elämäntilanteissa molemmat musiikin lajit hoitavat ja koskettavat syvältä. Mieleen tulevat esimerkiksi Juha Tapion *Kaksi puuta* tai 70-luvulla Syksyn sävelestä nousut hitti *Puhtaat purjeet*.

– Kyllä niitä voi pitää sisällöltään aika hengellisinä.

Pirjo Silveri

Diakonian kahvila ti klo 9–12, Vammalan srk-talo (Asemakatu 6, Jaatsinkadun puoleinen pääty) Mouhijärven kyläparkki eli kahvi- ja jutustelupaikka pe klo 9–12, Oravanpesä (Hopuntie 1)

Sastamalalaisista 84,2 prosenttia kuuluu kirkkoon

Koko Suomen väestöstä 78,5 prosenttia, Sastamalan asukkaista 84,2 prosenttia kuului loka-kuun lopussa evankelis-luterilaiseen kirkkoon.

Viime vuodenvaihteessa vastaavat luvut olivat 79,7 ja 85,2.

Väestörekisterikeskuksen ennakkotietojen mukaan kirkosta erosi lokakuussa 35 300 henkilöä, mikä on 0,83 prosenttia jäsenistöstä. Eniten kirkon jättäneitä oli suurissa kaupungeissa. Ero-

piikki muodostui television hoimoillan jälkeen.

Hiippakuntien väliset vaihtelut ovat suuria. Eniten jäseniä lähti Helsingin hiippakunnasta (1,28 prosenttia), vähiten Porvoon hiippakunnasta (0,46 prosenttia). Kirkkoon liittyi lokakuussa 1 045 suomalaista.

Sastamalassa kirkosta erosi lokakuun aikana 117 seurakuntalaista. Koko viime vuoden lukema oli 186.

Häijästä etsitään kokoontumistilaa

Mouhijärven diakoniatyöryhmä toivoo seurakunnalle Häijästä kokoontumistilaa.

Kappelleuvosto jätti kirkkoneuvostolle esityksensä asiasta, koska sen mielestä etenkin kasvatus-työn tarpeisiin kaivataan toimitilaa nopeasti kasvavalta alueelta.

Häijäseen muuttaa koko ajan uusia perheitä. Lähimmät seura-

kunnan tilat ovat nykyisin Mouhijärven keskustassa ja Karkussa. Uotsolaan on matkaa viitisen kilometriä, Karkkuun kymmenkunta.

Mouhijärven kappelleuvosto sai tehtäväkseen selvittää sopivia vuokratiloja alueelta ja sen jälkeen tehdä esityksen kirkkoneuvostolle.

Vajaat 400 hautaa laputettiin

Sastamalan hautausmailla laputettiin tänä syksynä 388 hautaa, joiden hoito on laiminlyöty ja jotka kirkkolain nojalla velvoitetaan nyt kunnostamaan. Aikaa on marraskuun 2011 loppuun asti.

Katselmus tehdään seurakunnassa viiden vuoden välein. Kierrokselle osallistuvat kirkkoneuvoston nimeämät henkilöt yhdessä hautausmaista vastaavien työntekijöiden kanssa.

Kirkkolaki velvoittaa hauta-keuden haltijoita pitämään haudat ”hautausmaan arvoa vastavasti hoidettuina”.

Jos hoito olennaisesti laiminlyödään, eikä kehotuksen jälkeenkään tapahdu mitään, kirkkoneuvosto voi julistaa hauta-keuden menetetyksi.

Syksyn kierroksella hoitamattomille haudoille laitettiin keltainen lappu muistuttamaan kunnostustarpeesta, lisäksi asiasta il-

moitettiin Tyrvään Sanomissa ja Alueviestissä.

– Osaa haudoista aletaan huomautuksen jälkeen hoitaa, mutta kyllä niistä suurin osa palautuu seurakunnalle, arvelee talouspäällikkö Raimo Kemppi.

Hoitamattomalle haudalle ilmestynyt lappu kertoo yksityiskohtaisesti, mistä on kyse.

Sastamalan kirkon halkeamia tutkitaan

Halkeamien takia Sastamalan kirkon takaseinän hyllyltä on puuveistokset siirretty turvaan.

Pirjo Silveri

Sastamalan Pyhän Marian kirkon luoteisnurkassa ja pohjoisseinän kivimuurissa Luukkaan kappelin kohdalla on seinien liikkumisesta aiheutuneita halkeamia. Silmä-määräisesti ne ovat viime kesästä kasvaneet.

Museoviraston asiantuntijat kävivät syksyllä arvioimassa tilannetta. Neuvonpidossa seurakunnan edustajien kanssa sovittiin, että halkeamien syyt tutkitaan ja korjaamisesta tehdään esitys.

Puuveistokset päätyseinän hyllyiltä sovittiin siirrettäväksi turvaan, jos halkeama yhä kasvaa ja siitä putoilee rappausta tai kiilakiviä.

Museovirasto suositteli korjauksen suunnittelijaksi Insinööri-toimisto Pentinmikko, joka on ennenkin tehnyt töitä Sastamalan kirkossa. Myös Geotestin maaperätutkimusta 1990-luvun lopulta ja Pirkanmaan maakuntamuseon arkeologisen valvonnan koekäivutuloja kannattaa hyödyntää. Samoin nyt täytyy selvittää myös se, mitä muutoksia kirkon lähiym-

päristössä on tapahtunut 2000-luvun alun jälkeen.

Alustavista korjausehdotuksista seurakunta keskustelelee Museoviraston kanssa, lopullisista pyytää aikanaan lausunnon.

Ensi vuoden talousarvioon seurakunta varaa Sastamalan kirkon korjaukselle 50 000 euroa.

Huoltorakennus

Pyhälle Olaville

Arkkitehti Ulla Rahola suunnittelee parhaillaan huoltorakennusta Tyrvään Pyhän Olavin kirkon läheisyyteen. Kesäkaudeksi valmistuvaan uudisrakennukseen tulee yleisöväsa ja oppaiden sosiaalitala. Lisäksi sinne pyritään sijoittamaan kaikki kirkkoon liittyvä tekniikka.

Huoltorakennus nousee kirkon taakse, nykyisten bajamajojen ja taiteilijoiden taukotilana toimineen parakin paikalle. Wc-tilojen vaatimat vesi- ja viemäritiljat on alustavasti katsottu Pirkanmaan maakuntamuseon arkeologin kanssa.

KOLUMNI

Vanhoillinen kirkko ja säilykepurkki

“Viime aikoina kirkkoa on arvosteltu joskus ankarastikin. Sitä on moitittu vanhoilliseksi ja vaadittu uudistamista. On väitetty, että kirkko on eristäytynyt ihmisistä ja jokapäiväisestä elämästä. On arvosteltu tapaa millä seurakuntia johdetaan. Nuoret sanovat, ettei kirkko huomaa heitä.

Onko kirkko vanhoillinen? Mihin suuntaan sitä on tulevaisuudessa kehitettävä?”

Pohdinta kuulostaa tutulta ja ajankohtaiselta, kysymyksetkin niitä samoja, joita tänä syksynä on siellä ja täällä veivattu.

Katkelma on kuitenkin Tyrvään Sanomista 43 vuoden takaa. Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlanumerossaan paikallislehti johdatteli lukijoita siihen, mitä seuraavat puoli vuosisataa tuovat kirkkoon ja kunnallishallintoon.

Tyrvään seurakunta kuului tuolloin jäsenmäärältään maan suurimpiin, pappeja oli neljä.

Koska polkupyörää on turha keksiä uudestaan, lainattakoon Sastamalan seurakunnan viimeisessä Paanussa Tyrvään Sanomien artikkelia (5.12.1967).

Kirkkoherra Eino Kolari vastasi kysymykseen, minkälaista on hengellinen elämä seurakunnassa vuonna 2017:

“Uskon, että Vammalan kaupunkiin, vai onko sillä silloin nimenä Sastamala, ovat liittyneet kaikki ympärillä nyt olevat kunnat, siis suurin osa entistä sydän-Sastamalaa.

Elämme suurten organisaatioiden kehittymisaikaa ja uskon, että suunta jatkuu niin taloudellisessa kuin uskonnollisessa mielessä. Ja tämä tietää, että näistä kärsii yksilön vapaus. Nythän jo poliittisessa elämässä ihminen tulee merkityksi omiensa piirissä, jos hän ajattelee omilla aivoillaan.

Entä millaiset mahdit ovat kaupalliset yhteenliittymät suurvaltioissa? Nämä pyrkivät tekemään yksilön yhdeksi ratkaiksi yrityksessä; tekemään työtä, jonka tuloksista ja vaikutteista yksilö ei tiedä mitään. Mitä tietää joku suuren yhtiön työmies tai virkamies yhtiön tavoitteista tai tuloksista?

Minkälaisia ovat jo meidän aikanamme työntekijä- ja työnantajajärjestöt, kaupalliset yhteenliittymät, koulut, yliopistot, uskonnolliset järjestötkin. Kaikki nämä muokkaavat mielipiteitämme.

Teollistuminen ja taistelu elintasosta näkyy myös perheen elämässä. Koti piti ennen huolta lasten kasvatuksesta. Nyt tätä tehtävää hoitaa etupäässä koulu, koska äitikin on vedetty ansiotyöhön. Toisena kasvattajana ovat edellä mainitut organisaatiot. Kodille näyttää jäävän etupäässä biologinen suvun lisäämistehtävä. Säilykepurkki tulee yhä enemmän tulevaisuudenkodin tunnuksiksi.”

Lääninrovasti Eino Kolarin ennustukset jääkööt eräänlaisena testamenttina uusille päättäjille, joiden vuoro on nyt kuljettaa seurakuntaa eteenpäin. Ja turha kai 2000-luvulla on omaa lehteäkään tehdä, kun samat asiat on kerrottu ja kirjoitettu jo kymmeniä vuosia sitten.

Kiitän kaikkia Paanun lukijoita seitsemästä värikkästä yhteisestä vuodesta. Taiteilija Kuutti Lavosen suosimaa toivotusta käyttäen: siunauksen ja varjelukseen!

Pirjo Silveri

KIRJAT, LEVYT

Naurettavaa kateutta

Vaikkei kuuluisi murrekirjallisuuden ylimpiin ystäviin, Illosta kotoisin olevan pastori Irja Aro-Heinilän runot tai pikkupakinat naurattavat silti väkisin.

Kahdessa äänikirjassaan *Katteeks käy I ja II* Aro-Heinilä onnistuu yhdistämään nappiin sekä Tyrvään seudulta tutun murteen että satakuntalaisen luonteenlaadun. Hän on löytänyt ikivanhoja ja nykyaikaisia kateuden aiheita, joista kuulija kiusallisen helposti tunnistaa itseään ja läheisiään.

Aro-Heinilä päästää riemastuttavasti valloilleen kaikki ne kateuden, pelon ja rakkauden tunteet, jotka lapsuudessa kuuluu piilottaa. Kirjailija itse lukee runonsa sastamalalaisen korvaa kutkutavalla nuotilla. (Pirjo Silveri)

Irja Aro-Heinilä: *Katteeks käy I ja II* 2010 Artbox Irja

Martan tarina hätkähdyttää

Väitöstutkimuksensa Hilja Haahdesta tehnyt ja runo-rukous- ja lastenkirjoja kirjoittanut teologian tohtori Irja Aro-Heinilä kokeilee nyt siipiään myös viihdekirjailijana.

Rakkausromaani *Martta on hätkähdyttää*, paikoitellen ahdistakin lukijaa. Päähenkilön elämää varjostaa lapsuudessa koettu seksuaalinen hyväksikäyttö. Huittisten seudulla vaikuttanut, kartanolaisuudeksi kutsuttu uskonnollinen lahko vaikuttaa enemmän kuin aikuinen Martta itse aavistaa.

Juoneen Aro-Heinilä on kertonut kiellettyä hedelmää, maahanmuuttoa ja seurakunnan arkea. Kuvioon kuuluu – ajankohdattaiseen tapaan – myös ripaus homoseksuaalisuutta. Martan tarinalla on luvassa jatkoa, kakkososa ilmestyy alkuvuonna 2011. (Pirjo Silveri)

Irja Aro Heinilä: *Martta on*. Artbox Irja 2010

Ruokaa isosta kirjasta

Isoon kirjaan on kirjoitettu kristinuskon ydin. Hengellisen ulottuvuutensa lisäksi Raamatusta puhutaan paljon maallisista asioista, kuten ruoasta, ruokailusta ja ravinnosta. Jokai-

nen muistaa esimerkiksi Jeesuksen vertauksen viidestä leivästä ja kahdesta kalasta.

Jo aiemmin *Keskiajan keittokirjan* tehnyt Pirko Jurvelin on nyt kirjoittanut *Raamatun ajan keittokirjan*.

Se on herkullinen kattaus ruokaan liittyviä raamatunkohdista, Vanhan ja Uuden Testamentin ajan raaka-aineita ja ateriointia sekä nykypäivään sovellettuja konstailemattomia reseptejä. Monet ohjeet herauttavat veden kielelle ja ovat tarpeeksi yksinkertaisia houkuttaakseen kotikokkia kokeilemaan. (Pirjo Silveri)

Pirko Jurvelin: *Raamatun ajan keittokirja*, Art House 2010

Lohdun sanaa meille meistä

Irja Askola käy uusimmassa kirjassaan *Tie vie, pyhä kantaa* vuoropuhelua Jumalan kanssa, kirkkovuoden rytmissä. Piispan rukoukset ja runot nousevat Raamatun kertomuksista. Siunaavat säkeet ovat tukevasti ajassa ja arjessa kiinni, ne puhuvat meille meistä.

Tähän aikaan vuodesta Askolalla on lohdullista sanottavaa myös niille, jotka eivät syystä tai toisesta joulua odota vaan tuntevat suoranaista kammoa:

“Siunaathan, että jaksaisi tämänvuotisen joulun – jos siihen eivät mahdu koristeltu kuusi, kotitekoiset ruuat ja koko suku, mahtuisi edes itse sellaisena kuin nyt on.”

Irja Askola: *Tie vie, pyhä kantaa* Kirjapaja 2010.

Harjoitustehtäviä hengästyneille

Pappispariskunta Johanna ja Juha Tanska osoittaa pienessä hartauskirjassaan *Silitä kissaa*, kuinka Jumalan todellisuuden voi kohdata lähempänä kuin äkkiseltään luulee.

Hengelliset harjoitukset onnistuvat siellä missä ihminen kulloinkin on, ei vain pyhänä kirkossa tai kuoleman lähestyessä. Tavallisesta arkisesta askareesta tai pienestä hyvästä tavasta voi avautua kokonaan uusi ja syvälinen maailma.

Lyhyet luvut jokaiseen liittyviin kuvineen tarjoavat maukkaita raaka-aineita hiljaiseen mietiskelyyn ja virikkeitä kaikille aisteille. (Pirjo Silveri)

Johanna ja Juha Tanska: *Silitä kissaa*. Hengellisiä harjoituksia hengästyneille. Kirjapaja 2010.

Kaikella ystävyydellä

Reaaliaikaisella facebook-aikakaudella on virkistävää lukea kunnan tietokirja ystävyyssuhteista. Yhteiskuntatieteiden tohtori Arja Mäkinen on koonnut kansien väliin mielenkiintoisia asioita harvoin tutkitusta aiheesta.

Meidän kesken. Naisten ystävyyssuhteiden arkea kuvaa ystävyyssuhteita monesta vinkkelistä. Miten ystävyys syntyy, miten se toimii, miten se eri elämänvaiheissa kestää – ja mitä sitten, kun ystävyys alkaa joko väljähtyä tai pahasti säröillä?

Tämä kirja on sopivaa käärittävää sielunsiskolle joulupakettiin tai ystävänpäivälahjaksi. (Pirjo Silveri)

Arja Mäkinen *Meidän kesken*. Naisten ystävyyssuhteiden arkea. Kirjapaja 2010

Syvä hiljaisuus vangitsee

Petri Laaksosen uudelta levyltä *Syvä hiljaisuus* tulee mieleen päällimmäisenä sanat: levollinen, rauhallinen, rentouttava, pysähdyttävä ja hiljentävä.

Laulurunoilija Anna-Mari Kaskisen yhdessä Petri Laaksosen kanssa tekemällä juhlailevällä on uusia lauluja ja jo vuosia sitten tutuksi tulleita klassikoita, kuten *Tule rauhan henki*, *Sinä olet aamuni valo* ja *Sinun varaasi kaiken laitan*.

Uusista lauluista *Vanha tammi* kertoo tarinan kumppanuudesta ja elämänsäkaaresta. *Rakkauden liekki* on suosittu häälaulu ja onnittelulauluksi sopinee *Siunausta elämäsi*. Laaja soitinvalikoima ja muusikot täydentävät hienosti tulkintaa.

Lauluista nousee esille Lapin lumo, karu erämaa, avaruus ja näkymät tunturin laelta, toisaalta alakuloinen vire ja toisaalta rukous ja toivo sekä kiitos siitä, että yksikin ääni kuullaan.

Kun laitat levyn soimaan, sytytä kynttilä, istu mukavasti ja rauhoitu kuuntelemaan. Todennäköisesti levollisuus vangitsee sinut olemaan paikallasi kunnes olet kuunnellut kaikki 11 laulua. (Marjatta Karimäki)

Syvä hiljaisuus CD Petri Laaksosen. Säv. Petri Laaksosen, san. Anna-Mari Kaskinen, sov. Matti Kallio

TAPAHTUMIA

www.sastamalanseurakunta.fi

JOULUKIRKOT JA JUMALANPALVELUKSET

Pe 17.12.
Karkun koulun joulukirkko, Karkun kirkko klo 9.30, Ylimys Lyhtykirkko, Sastamalan Pyhän Marian kirkko klo 19, Ylimys

Su 19.12. 4. adventti
Tuomaankirkko, Tyrvään Pyhän Olavin kirkko klo 7, Paavilainen, lyhtykulke lähtee klo 6 Tyrvään kirkolta
Messu, Tyrvään kirkko 10, Sorva Kylän yhteinen joulukirkko, Lantula-talo klo19, Paavilainen

Ma 20.12.
Päivä- ja perhekerhojen joulukirkko, Tyrvään kirkko klo 18, Paavilainen

Ke 22.12.
Lukion joulukirkko, Tyrvään kirkko klo 8, Tenkanen
Ammattikoulun joulukirkko, Tyrvään kirkko klo 9.30, Tenkanen Koulun joulukirkko, Suodenniemen kirkko klo 9, Järventaus

Pe 24.12., jouluaatto
Aattohartaus
Tyrvään kirkko 14, perheiden hartaus, Paavilainen
Sammaljoen kirkko klo 15, Järvinen Karkun kirkko klo 15, Ylimys Kiikan kirkko klo 15, Pihlajamaa Mouhijärven vanhakirkko klo 15, Hautala
Tyrvään kirkko klo 16, Tenkanen, Vaskisetti
Mouhijärven kirkko klo 16, Hautala Salokunnan kirkko klo 17, Ylimys Keikyän kirkko klo 17, kynttilähartaus, Sorva
Suodenniemen kirkko klo 17, Järventaus, yksinlaulua Sirpa Jokisalo
Tyrvään siunauskappeli klo 17.30, Järvinen
Tyrvään kirkko klo 22, jouluyön musiikkihartaus, Ylimys, mezzo-sopraano Pirjo Turunen, Martti Savijoki, urut ja piano
Keikyän kirkko klo 20, jouluaaton

Pirjo Silveri

yökonsertti, Miina-Liisa Väreä, Mari Sorva, Martti Savijoki

La 25.12., joulupäivä
Joulukirkko
Karkun kirkko klo 7, Ylimys, kappelikuoro
Kiikan kirkko klo 7, Pihlajamaa, kappelilaulajat
Messu, Tyrvään kirkko klo 8, Airas-Laitila, kirkkokuoro
Suodenniemen kirkko klo 8 Järventaus
Sammaljoen kirkko klo 9, Järvinen Salokunnan kirkko klo 9, Ylimys, kappelikuoro
Keikyän kirkko klo 9, Sorva, kappelilaulajat
Mouhijärven kirkko klo 9, Järventaus, kirkkokuoro
Lopenkulman rukoushuone klo 10, Airas-Laitila

Su 26.12., tapaninpäivä
Sanajumalanpalvelus
Tyrvään kirkko klo 10, Tenkanen Vähähaara-talo (Vehkakorventie 649) klo 10, Airas-Laitila, kappelilaulajat
Metsäkirkko
Ojalan laavu (Heinimaantie) klo 18, Sorva, Aggabee, lähtö kynttilälyhtyjen kera Ojalan pihasta klo 17.15, glögiä ja makkaraa, kirkkokahvit

Ti 28.12., viattomien lasten päivä
Enkelikirkko
Tyrvään kirkko klo 18, Airas-Laitila, lapset vaeltavat kulkueena alttarille ja kaikki halukkaat pääsevät enkeleiksi, ilmoittautumiset p. 050 314 9066 tai marjo-riitta.helminen@evl.fi

Pe 31.12., uudenvuodenaatto
Iltakirkko
Tyrvään kirkko klo 18, Ylimys Suodenniemen kirkko klo 21, Järventaus, soitukulke kirkosta srk-talolle, jossa glögitarjoilu

La 1.1., uudenvuodenpäivä
Messu
Tyrvään kirkko klo 10, Airas-Laitala Mouhijärven kirkko klo 10, Hautala

Su 2.1.
Messu
Tyrvään kirkko klo 10, Paavilainen

To 6.1., loppiainen
Messu
Tyrvään kirkko klo 10, Tenkanen Sammaljoen kirkko klo 13, Järvinen Karkun kirkko klo 10, Ylimys Kiikan kirkko klo 10, Sorva Mouhijärven kirkko klo 10, Hautala

LAPSILLE JA PERHEILLE

To 16.12. perheiden joulujuhla
Mouhijärven kirkko ja srk-koti klo 18

To 16.12. perheiden joulujuhla
Kiikan srk-talo klo 18.30

Pe 17.12. päivä- ja perhekerhojen joulujuhla
Suodenniemen srk-talo klo 18

Su 19.12. kauneimmat joululaulut ja avoimen kerhon joulujuhla,
Illon rukoushuone klo 19

Päivä- ja perhekerhot aloittavat ma 10.1. normaalin viikkolukujärjestyksen mukaisesti. Kerhot kouluikäisille tytöille ja pojille jatkavat ma 10.1.alkavalla viikolla.

Lapsiperheen arki -teemaillat To 13.1. ja 10.2. Houhajärven leirimaja (Kangastie 275) klo 18.30–20. Arjenkestäviä työkaluja eri-ikäisten lasten vanhemmille, kouluttajana psykoterapeutti Seppo Laakso, aluksi klo 17.30–18.30 kahvit. Lisätiet. Järvinen p. 050 314 9008

AIKUISILLE

Ti 28.12. Tyrväänkylän diakonia- ja lähetyspiirien joulujuhla, Rudolfin Keidas (Kukkatie 19) klo 18

Su 22.5. vieraana Elina Vettenranta

Arkivaatteissa
Rukous-, opetus- ja lauluilta, Vammalan srk-talo klo 18.30–20.15
To 27.1. Tie valmis on, härkäviikkojen seurat, Maria Piironen, Olavi Ryömä
To 24.2. Käsi aurassa - sydän taivaassa, hevosties Miika Äfelt

Sastamala-messu
Su 23.1., 20.2. Vammalan srk-talo klo 16, koko perheen jumalanpalvelus, jossa musiikki on rentoa ja tunnelma kotikutoinen

Majataloilta
Kiikan kirkko klo 18
Su 20.3. vieraina Minna ja Jussi Pyysalo

DIAKONIA

Ti 21.12. vanhemman väen puurojuhla, Karkun srk-talo klo 13, kyytitilaukset viim. 19.12. p. 044 513 4150

To 13.1., 17.2., 17.3., 14.4., 12.5. Vammalan srk-talo klo 12

Ke 23.3. naisten hemmotteluilta, Karkun srk-talo klo 16–21, hoitoja ja hemmotteluja naisille, hääpukunäyttely, kahvio, tied. p. 050 3149 042

Diakonian kahvila
Ti klo 9–12 Vammalan srk-talo (Asemak. 6, käynti Jaatsinkadun puolelta). Vapaaehtoisten ylläpitämä kahvi- ja jutustelu-paikka, puuro ja kahvi 0,50 e

Uusi toivo -lounas
erityisesti pienituloisille. Maukasta arkiruokaa, vapaaehtoinen ateriamaksu.
Ke 19.1., 23.2., 23.3., 20.4., 18.5. Kiikan srk-talo klo 12
Ke 9.2., 9.3., 4.5., Keikyän srk-talo klo 12

MUSIIKKIA

Pe 17.12. joululaulujen ilta Salmie ja Mikko Kuukalla (Maurialant. 239) klo 18, Paavilainen

La 18.12. Raison Pyhän Martin laulajien joulukonsertti, Keikyän kirkko klo 18

Su 19.12. Pertti Palmin konsertti, Kiikan kirkko klo 18

Ke 29.12. joululauluseurat, Mouhijärven srk-koti klo 18, Hautala

Su 30.1. "Kohti valoa!"
Finest-jousikvartetin konsertti, Tyrvään kirkko klo 18

Kauneimmat joululaulut
Su 19.12. Sammaljoen kirkko klo 15, Tenkanen, Muistolan lapsikuoro
Karkun kirkko klo 18, Ylimys, kappelikuoro
Mouhijärven kirkko klo 19, Hautala, kirkkokuoro
Suodenniemen kirkko klo 19, Järventaus, lapsikuoro
Illon rukoushuone klo 19, Tenkanen
Ma 27.12. Lantula-talo klo 19, Paavilainen
To 6.1. loppiainen
Keikyän srk-talo klo 18, Sorva Suodenniemen srk-talo klo 19, Järventaus

SEIMIKATU

Maria, Joosef, Jeesus-lapsi sekä paimenet, lampaat, enkelit ja tietäjät ovat loppiaiseen asti Marttilankadulla. Näyteikkunoiden seimet ovat yrittäjien tekemiä tai hankkimia, jotkut ovat antaneet omansa esimerkiksi koulun valmistettavaksi. Järj. seurakunta, kaupunki ja yrittäjät, esite jaossa Marttilankadun liikkeissä.

NUORILLE

Pe 17.12. joulujuhla, Vammalan srk-talo klo 19
La-su 18.–19.12. Tuomaankirkon valvojaiset, Nuakkari klo 19.30–9.30

LÄHETYKSEN HYVÄKSI

La 18.12. lähetyksen ja järjestöjen joulumyyjäiset
Keikyän srk-talo klo 10–12

Kesähäät jo mielessä

Vaikka vasta on joulu edessä, moni suunnittelee jo ensi kesän perhejuhlaa. Touko-elo-kuulle Sastamalan kirkkoihin on tehty yhteensä 37 viikkivarausta.

Kirkkoherranviraston kirjoissa ja kansissa vihkimisten tilanne elää koko ajan. Vuodenvaihteen jälkeen hääparit varmasti ottavat vielä yhteyttä ja varaavat itselleen pappia ja kirkkoa.

Näillä näkymin yhdeksän pariskuntaa solmii kristillisen avioliiton Tyrvään Pyhän Olavin alttarilla.

Yhtä monta varausta on tehty ensi kesäksi Karkun kirkkoon.

Tyrvään kirkosta on tulos-seitsemän parin vihkipöytä, Sastamalan Pyhän Marian on valinnut viisi hääparia. Suodenniemen tiedossa kaksi vihkimistä, Kiikassa, Keikyässä ja Mouhijärvellä kussakin yksi. Kaksi pariskuntaa vihittään muualla kuin kirkossa.

Kesä on hääsesonkia, mutta kyllä naimisiin muulloinkin mennään. Syys-marraskuussa Sastamassa vihittiin kristilliseen avioliittoon kaksi paria, tammi-huhtikuussa on tiedossa kolme vihkimistä.

Joulu evankeliumi

Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyriän käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ja meni verollepanoa varten Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun. Hän lähti sinne yhdessä kihlatunsa Marian kanssa, joka odotti lasta.

Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa.

Yhtäkkiä heidän edessään seiso Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: "Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänä on teille Daavidin kaupungissa syn-

tynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra. Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapa-loituna seimessä."

Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen: Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisil-

lä, joita hän rakastaa.

Kun enkelit olivat menneet takaisin taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: "Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen, minkä Herra meille ilmoitti." He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä.

Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu.

Kaikki, jotka kuulivat paimenten sanat, olivat ihmeissään.

Mutta Maria kätki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä. Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

Luuk. 2:1-20

LÖYTÖRETKELLÄ

Rauha

Sak. 9: 9-10

Matt. 5:9

Room. 5:1

Mielen levottomuudessa ihminen etsii sisäistä rauhaa. Katsoessaan kärsimystä moni kysyy henkilökohtaista vastuutaan.

Ja hän tulee rauhaksi niille, jotka kysyvät ja etsivät; niille, jotka kaipaavat ja tarvitsevat lohdutusta.

Ja näinä päivinä tapahtui...

Kun aatto saa ehtooseen, tohina vaimenee. Odotettu tapahtui. Ja odottamaton. Kuin ensimmäisenä jouluna.

Moni kinkku kärehti, kakku lässähti, torat ja riidat ovat tulleet ja alkaneet, toivotta-

vasti myös sovittu ja päättynyt, sopimattomien lahjojen ostoskuitit on etsitty...

On aika, aika on antaa joulun tulla. Odotus, puuhut, valmistelu kuuluvat asiaan, viittävät oikeaa tunnelmaa. Mutta niin vähän on oikeasti tarpeellista, välttämätöntä vielä vähempi: Kristuksen suloinen tuoksu.

Lapsi on meille syntynyt.

Elämän ihmeistä suurin on elämä ja syntymä. Joulun suuri kertomus muistuttaa, että melskeisen ja levottoman ajan keskellä voi tavoittaa valon, lämmön, turvan. Hyvän voima on sittenkin vahvempi. Elämän ei tarvitse olla pakomatka pimeässä. Historian, pelastushistorian joulu mielestämme myös tulevaisuus on avoin hyvälle.

Joulu kysyy ja vastaa.

Minä uskon evankeliumin, vapautuksen ilosanoman voimaan. Häneen, jota ylpeät eivät käsittäneet, mielestään tarvinneet, mutta jonka köyhät ja sorretut, toivottomat, sairaat ja murheelliset toivottivat tervetulleeksi ja ottivat vastaan vapauttajana.

Uskon sovinnon, rauhan ja anteeksiantannon todeksi tulemiseen. Jeesuksen syntymässä syntyi väkevä muutoksen mahdollisuus. Tämä maailma voi muuttua, kun ensin polvistumme lapsen eteen. Ja sitten ryhdymme seuraamaan Häntä.

Joulu kysyy ja vastaa. Uskon, että minun tulee olla ensimmäinen, joka polvistuu.

Reijo Ylimys

Karkun vs. kappalainen

Rukous

Jumala,

rukoilen suojelustasi kaikille niille, joita vainotaan vakaumuksen vuoksi. Rukoilen varjelusta ja voimaa niille, jotka ovat syrjittyjä tai muuten vain tuntevat itsensä syrjäytyneiksi.

Rukoilen uskoa ja toivoa niille, joiden ihmisarvoa poljetaan päivästä toiseen.

Jumala,

sinä adventin herra, suuren tulemisen ja todellisen toivon lähde, anna ahdistuneille ja tiukassa paikassa elävälle lämmin henkäys talvisiivähän, anna tuulesi puhalttaa kuumilla savanneilla ja savusumuisissa kaupungeissa.

Anna meille rauha.

Aamen.

Irja Aro-Heinilä

SANAA SASTAMALASTA

Joulu tulee jokaiselle

Jouluun kasataan helposti valtavia odotuksia. Lapsuuden joulujen aitoa, oikeaa joulutunnelmaa tavoitellaan vaivaa ja rahaa säästämättä. Silti aattoiltana, kun jouluruuat on syöty ja lahjat avattu, voi lahjapaperikasojen lattialta korjaillessa mieltä kaiherataa pettymys. Kaikesta vaivannäöstä huolimatta ei vain tunnu joululta.

Kaikille joulun odotus ei ole iloista aikaa. Onnellisen perhejouluun ihannekuva vasten yksin joulua viettävän yksinäisyys vain korostuu. Masentunut tuntee olonsa entistä huonomaksi, kun ei jaksa luoda ympärilleen lämmintä joulutunnelmaa, ripustella pihavaloja ja rakentaa piparitaloja. Riemukasta ei joulun odotus ole myöskään työttömyyden koettelemassa lapsiperheessä. Kun rahat riittävät hädin tuskin ruokaan ja lasten vaatteetkin on ostettava kirpputorilta, vaatii säälinen joulunvietto todellista taitoa.

Naistenlehtien kuvat täydellisistä joulukodeista, ihasuttavine kynttilä- ja kukka-asetelmineen eroavat räikeästi monen huushollin todellisuudesta. Jos itsellä jää jouluverhot tänäkin vuonna hankkimatta ja piparit leivotaan viime tingassa kaupan taikinasta, valtaa alemmuudentunne helposti mielen. Oma vaatimaton joulunvietto alkaa harmittaa. Sitä melkein toivoo, että menisi se joulu nyt jo, että pääsisi tästä häpeästä.

Jos joulunvieton vaatimukset ahdistavat, kannattaa ulkoisten puitteiden ja tunnelman tavoittelun sijaan pysähtyä miettimään, mistä joulussa oikeastaan on kysymys. Joulu ei nimittäin ole jotain sellaista, minkä voi kaupasta ostaa tai omin käsin valmistaa. Joulunvietto ei ole kilpailu, jossa paras palkitaan ja muut saavat pakata tavaransa ja painua kotiin. Joulu on täydellinen ja valmis, riippumatta meidän tekemisistämme tai tekemättä jättämisistämme. Sen on meille

tehty Isä Jumala, jo yli 2000 vuotta sitten.

Joulu tulee kaikille, ei vain menestyneille, taitaville ja onnellisille, vaan myös yksinäiselle tai masentuneelle. Joulu tulee sinnekin, missä joulumieltä ei ole tippaakaan, sillä joulu on jostain paljon suurempaa kuin meidän tunteemme.

"Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja" kuuluu enkelin ilosanoma tänäkin jouluna. Sana Vapahtaja tarkoittaa armahtajaa. Joulu ei ole urakka, josta pitää suoriutua, vaan Isä Jumalan pyyteetön ja vastikkeeton lahja rakkaalle lapselleen, Sinulle. Avaa sydämesi ovi ja ota lahja vastaan!

Siunattua joulujuhlaa

Tarja Kopalainen

Kirjoittaja on Sastamalan seurakunnan hallinto- ja tiedotussihteeri, joka opiskelee teologiaa

